

EDUCANT EN LA IGUALTAT

**XXV Audiència Pública
a les noies i als nois de Barcelona**

CURS 2019-2020 · DOSSIER DE L'ALUMNAT

Ajuntament de
Barcelona

EDICIÓ
Institut Municipal d'Educació de Barcelona
Plaça d'Espanya, 5
08014 Barcelona
934023663
barcelona.cat/educacio

CONTINGUTS
Grup GREDICS de la Universitat Autònoma de Barcelona

Autoria:
Mariona Massip
Antoni Santisteban

Col·laboren:
Laura Girbau
Sandra Muzzi

COORDINACIÓ
Institut Municipal d'Educació de Barcelona
Direcció de Promoció Educativa
José Cano

COL-LABORACIÓ
Ajuntament de Barcelona

Direcció de Feminismes i LGTBI
Montserrat Juanpere

Direcció de Serveis a les Persones i al Territori dels districtes
Districte de Ciutat Vella. Júlia Quintela
Districte de l'Eixample. Núria Gallifa
Districte de Sants-Montjuïc. Amor González
Districte de Les Corts. Laia Miró
Districte de Sarrià-Sant Gervasi. Anna Insua
Districte de Gràcia. Marta Cuquerella
Districte d'Horta-Guinardó. Jordi Villar
Districte de Nou Barris. Maria Iborra
Districte de Sant Andreu. Mònica Cano
Districte de Sant Martí. Maialen Torán i Cristina Colmena

Departament de Transversalitat de Gènere
Laura Àlvarez
Estel Crusellas
Alicia Navarro

SUPORT GESTIÓ TÈCNICA:
QSL, Serveis Culturals
Marina Estragués
Cíntia Arregui

Dossier de treball per a l'alumnat

Primera part. L'Alfabetització crítica des de la perspectiva de gènere

- 1.1. El concepte de diferència entre les persones: la diversitat humana i la desigualtat
- 1.2. La diversitat afectiva-sexual i de gènere
- 1.3. La ciutadania global
- 1.4. La invisibilitat de persones i identitats
- 1.5. Explica'm un altre conte: bruixes i princeses
- 1.6. Prejudicis i estereotips tradicionals de gènere, el sexisme, el masclisme i la LGTBfòbia
- 1.7. Una mirada crítica cap als mitjans de comunicació i les xarxes socials
- 1.8. Desigualtat i discriminació a la vida quotidiana
- 1.9. Violència masclista: mites de l'amor romàntic i sistemes de control en la parella
- 1.10. Espais on-line: perills i possibilitats

Conclusions de la primera part

Segona part. Educació per al futur i acció social transformadora

- 2.1. Reescriure la història de bell nou
- 2.2. Persones que han superat situacions d'exclusió: del passat al futur
- 2.3. Com definim les nostres Identitats?
- 2.4. És normal? Contrarelatats per regirar relats masclistes i discriminatoris
- 2.5. Alternatives a la construcció tradicional o hegemònica de la feminitat i la masculinitat
- 2.6. La sexualitat i l'educació afectiva sexual
- 2.7. Argumentació sobre un tema controvertit: discriminació positiva?
- 2.8. Un nou espai urbà des de la perspectiva de gènere: el patrimoni i l'urbanisme
- 2.9. Els recursos de la ciutat de Barcelona per donar resposta a les pràctiques masclistes i discriminatòries
- 2.10. Futurs

Conclusions de la segona part

Síntesi de la segona part: què volem canviar?

@ Introducció

Participar per a la igualtat

En aquest treball et proposem reflexionar sobre la igualtat al nostre món, a la nostra ciutat, en relació a les persones amb les que convivim, de vegades persones i identitats invisibles.

Et proposem reflexionar sobre la diferència entre les persones i sobre el fet que totes les persones són iguals, tot i que existeixen desigualtats que cal denunciar.

Treballarem sobre la diversitat afectiva-sexual i sobre la identitat de gènere. També analitzarem els prejudicis i estereotips sobre l'orientació sexual.

Us proposem tenir una mirada crítica sobre els mitjans de comunicació i les xarxes socials, per descobrir relats de discriminació o que puguin afavorir la violència de gènere o la LGTBIfòbia.

Descobrirem d'on provenen molts dels estereotips que fem servir a la vida quotidiana o que podem trobar als espais on-line on podem accedir fàcilment, i plantejarem com construir contrarelats alternatius a aquests estereotips.

I us convidem a prendre la paraula i a reinventar la realitat, ja que moltes situacions que tenen lloc al nostre voltant i que es consideren dins de la normalitat, cal regirar-les i buscar models alternatius.

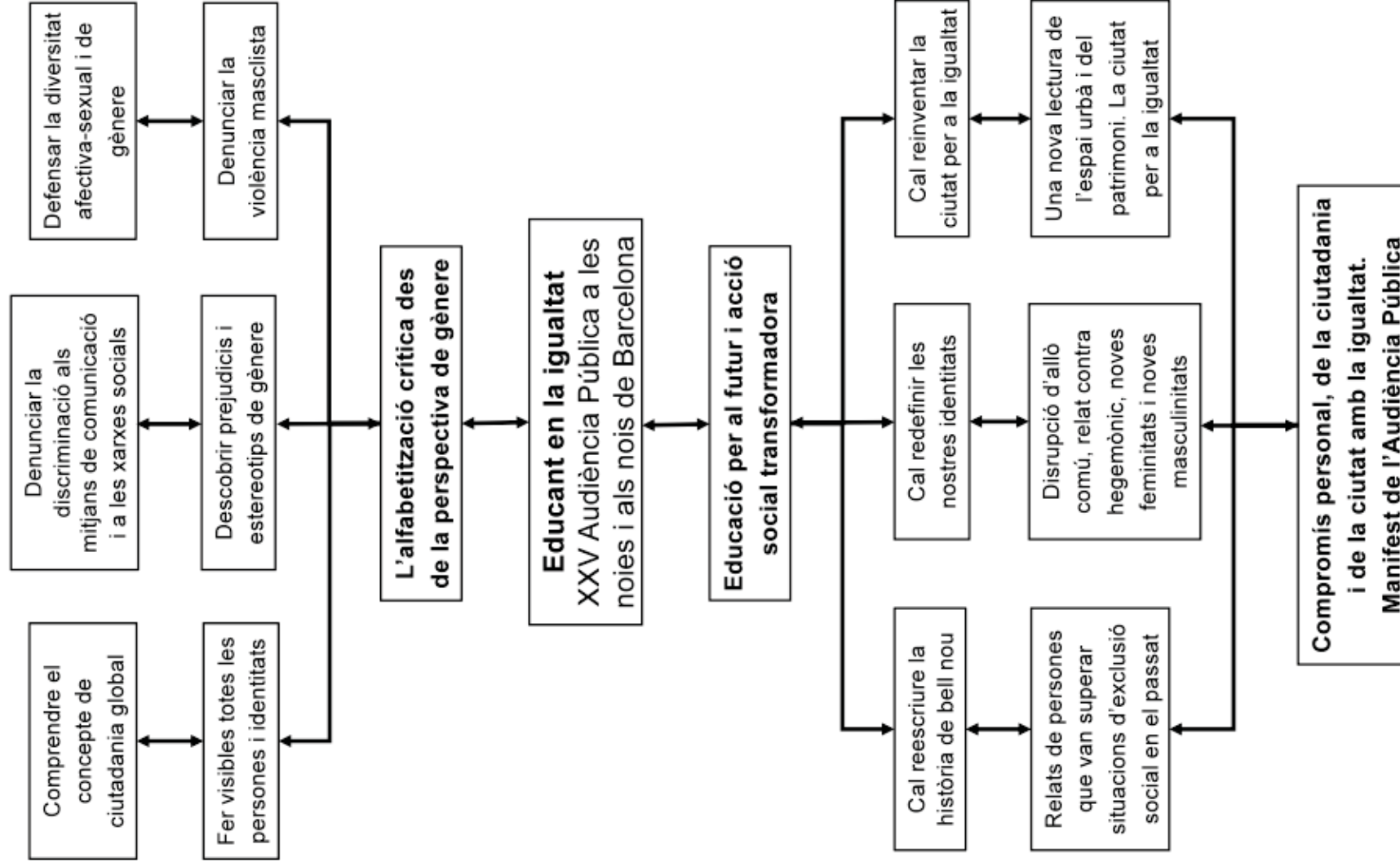
Cal no tenir por per descriure i explicitar les nostres identitats dins la llibertat i la igualtat que ha de gaudir tothom.

Us proposem, en definitiva, escriure un nou futur, més igualitari, més just, a partir de les vostres propostes.

L'Audiència Pública dona la paraula a les noies i als nois de Barcelona perquè facin les seves propostes sobre la igualtat.

Ànims!

Mapa conceptual

L'alfabetització crítica des de la perspectiva de gènere

1.1. El concepte de diferència entre les persones: la diversitat humana i la desigualtat

Quan vivim les diferències de manera positiva parlem de diversitat: parlar diverses llengües, gaudir de menjars diversos o conèixer distintes tradicions, ser diferents físicament, fa que la humanitat tingui una gran riquesa com a diversitat. En canvi, quan les diferències són viscudes com a manca d'equitat, per no tenir les mateixes oportunitats o per manca de recursos per a una vida digna, en aquests casos estem davant de desigualtats. L'existència de diferències en la càrrega laboral o en les tasques domèstiques també són desigualtats.

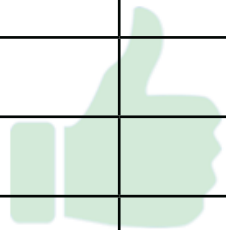
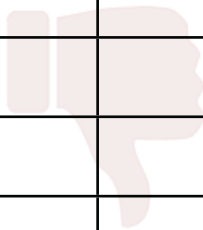

Activitat 1. Diferència: diversitat i desigualtat

Fes una llista de diferències que vegis entre les persones, les que conviuu a l'aula o pensant de manera global.

DIFERÈNCIES			

De la llista de diferències que havies fet, divideix-les entre diversitat i desigualtat. Després compara els resultats amb les teves companyes i companys. Esteu d'acord amb la classificació que heu fet?

DIVERSITAT (POSITIVA)		DESIGUALTAT (NEGATIVA)	
			

Activitat 2. Diversitat o desigualtat de gènere?

A continuació explorem els conceptes de diferència, diversitat i desigualtat, situats en la perspectiva de gènere. Podem parlar de diversitat de gèneres? Podem parlar de desigualtats? Quan parlem de diferències de gènere: hauríem de parlar de diversitats o hauríem de parlar de desigualtats?

En grup, feu una pluja d'idees amb arguments que defensin que hauríem de parlar de diversitat de gènere i d'altres que defensin que hauríem de parlar de desigualtat de gènere.

1

Hauríem de parlar de **diversitats de gènere** perquè...

Hauríem de parlar de **desigualtats de gènere** perquè...

---

1 Imatge d'un mural de Joan Turu: "La diversitat ens fa créixer"

Activitat 3. Quan comencen, les desigualtats?

Les desigualtats de gènere poden ser conseqüència de lleis promulgades pels països o per normes d'algunes cultures. Nosaltres vivim en un país que ha avançat molt en la igualtat de lleis i drets gràcies a la lluita, durant molts anys, dels col·lectius més oprimits. Però, tot i així, encara hi ha moltes desigualtats i no sempre es canvien les situacions només modificant les lleis: la manera que tenim de pensar, de relacionar-nos, de parlar i d'actuar també genera moltes desigualtats.

Mira aquest dibuix de la Raquel Riba Rossy. També pots mirar aquest vídeo de "La mente en pañales"

<https://www.youtube.com/watch?v=7hBX7YUAX2I>

2 Il·lustracions de l'artista barcelonina Raquel Riba Rossy, del llibre "Lola Vendetta y los Hombres"

Compara els dos dibuixos. Quines diferències observes? Què creus que ha volgut mostrar-nos la il·lustradora?

Creus que als nens i les nenes se'ls diuen coses diferents mentre creixen i això els/les condiciona?

Quines coses es diuen diferents, segons el que has vist i el que has viscut?

Creus que a tu t'ha passat?
Com ho has viscut?

1.2. La diversitat afectiva-sexual i de gènere

Algunes persones neixen amb els òrgans sexuals no definits. La majoria, però, naixem amb uns genitals definits: això ens indica si som de sexe femení o masculí. La construcció social del què representa ser dona o home, en canvi, ho entenem com a gènere.

El sistema heteropatriarcal s'ha estructurat sobre una concepció binària de les persones – home i dona-, i sobre el domini del primer vers la segona. Ha assignat a cadascun dels gèneres unes característiques concretes: rols, valors, maneres de comportar-se i maneres de vestir-se i viure el cos, entre d'altres. A més, ha normalitzat les relacions afectives i sexuals entre dues persones de gèneres diferents, excloent la resta d'opcions.

Hem de deconstruir aquesta idea binària per entendre la diversitat que existeix i la llibertat que tenim per descobrir i construir la nostra identitat de gènere i d'orientació sexual.

Activitat 4. Aclarim-nos!

Com hem vist, la diversitat ens caracteritza. Però què volem dir quan parlem de la diversitat afectiva-sexual i de gènere? Potser hi ha alguns conceptes de la diversitat de gènere i afectivo-sexual que coneixes i utilitzes. D'altres, que potser no.

Potser aquest vídeo t'ajuda a entendre'n alguns: <https://www.youtube.com/watch?v=1QbTZYiQ6BA&t=2s>

Relaciona amb fletxes aquestes paraules amb els seus significats.

Igualtat		<ul style="list-style-type: none"> • Conjunt de característiques socials, culturals, polítiques, psicològiques, jurídiques i econòmiques construïdes culturalment que la societat assigna a les persones de manera diferenciada, com a pròpies d'homes i dones.
Heterosexisme		<ul style="list-style-type: none"> • També anomenat "cissexual", es refereix a persones que s'identifiquen amb el gènere amb què han nascut, és a dir, amb la identitat, comportament o rol considerat apropiat al sexe de naixement. S'utilitza habitualment com a terme oposat a transgènere.
Gènere		<ul style="list-style-type: none"> • Presumpció que tothom és heterosexual i que és la norma i allò que és desitjable. Institucionalitzat provoca que les persones LGTBI se sentin invisibles o aïllades
Patriarcat		<ul style="list-style-type: none"> • Concepte segons el qual totes les persones han de ser tractades igual i tenir els mateixos drets polítics, econòmics, socials i civils, independentment del seu sexe, gènere, origen nacional i/o ètnic, discapacitat, edat, orientació sexual, religió, ideologia, etc.
LGTBI		<ul style="list-style-type: none"> • Model que estableix dos únics gèneres, el masculí i el femení, i els atribueix a dos únics possibles sexes: el sexe femení va unit al gènere dona, i el masculí, al gènere home. • Aquest sistema exclou les persones amb identitats i/o expressions de gènere diverses, com les persones intersex.
Binarisme		<ul style="list-style-type: none"> • Forma d'organització social, política i econòmica on les dones són confinades en l'espai privat i a la funció reproductora, mentre que els homes es reserven l'espai públic
Cisgènere		<ul style="list-style-type: none"> • Abreviatura per agrupar lesbianes, gais, transsexuals, bisexuals i intersexuals

Fes el mateix amb les següents paraules i els seus significats.

Sexisme

-
-

Conjunt de condicions associades a un desenvolupament atípic de les característiques físiques sexuals. Les persones intersexuals poden néixer amb cromosomes, genitals i gònades que no encaixen amb la típica presentació masculina o femenina.

Doble jornada

-
-

Terme que refereix a la suposició, creença o convicció que un dels dos sexes és superior a l'altre. Normalment és expressat en un context de certs comportaments i estereotips tradicionals basats en el sexe, i de pràctiques discriminatòries cap als membres del suposat sexe inferior. L'ús més freqüent es refereix a la convicció de la superioritat de l'home respecte a la dona.

Intersexualitat

-
-

Són conjunts de creences o imatges mentals molt simplificades sobre un grup determinat que són generalitzats a la totalitat de les persones membres del grup. Sol usar-se en sentit pejoratiu, ja que es considera que els estereotips són creences il·lògiques que només poden ser desmuntades per mitjà de la sensibilització, la reflexió i sobretot l'educació.

Estereotips

-
-

Al llarg de la història les dones i les seves aportacions han estat negades i ocultades. La història de la humanitat s'ha construït des de la visió androcèntrica del món que exclou a les dones. Aquesta invisibilitat de les dones es deu a la desigualtat entre homes i dones que parteix de la superioritat dels uns sobre les altres.

Invisibilitat

-
-

A la vida quotidiana hi ha moltes dones que han d'afrontar l'activitat laboral i el treball domèstic-familiar com únic horitzó viable i obligat. Aquesta doble càrrega encara recau en les dones adultes, es fa visible majoritàriament a través de la cura dels fills i filles, però persisteix i s'accentua en l'actualitat donat el creixent envelliment de la població, en les tasques d'atenció i cura de les persones grans.

Activitat 5. La identitat de gènere

Què passa quan una persona no se sent identificada amb el gènere associat al sexe amb el que ha nascut? Coneixes alguna persona que se senti així? Què penses, de la transsexualitat? Creus que tens prejudicis sobre les persones transsexuals? Escriu una primera opinió.

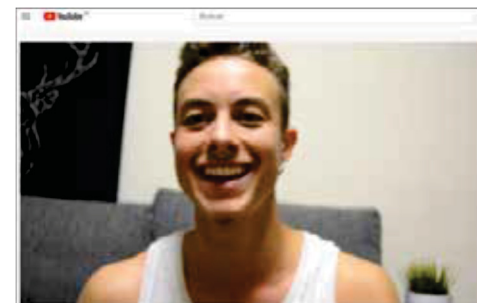
Ara mira aquests tres audiovisuals, que et poden servir per tenir més informació sobre aquestes temàtiques.

a) *La gent normal: Ser transsexual, com es viu?* (7/03/2016). <https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/la-gent-normal/ser-transsexual-com-es-viu/video/5587788/>

b) *FTM HUGO: ¿Cómo supe que era trans?* (5/04/2017) <https://www.youtube.com/watch?v=pClryqfuu9o>

c) *FTM HUGO: 6 meses en testosterona* (25/09/2017) <https://www.youtube.com/watch?v=Xlv0C0hZFlg>

Després d'haver vist aquests vídeos, t'ha fet canviar la manera que tenies d'entendre la transsexualitat i les persones transsexuals? Per què?

Activitat 6. L'orientació sexual

L'orientació sexual té a veure amb les persones que ens generen atracció: aquelles que ens agraden, de qui ens enamorem o amb qui volem tenir relacions. Fins fa poc temps, les fotografies, sèries, pel·lícules i contes només mostraven un model heteronormatiu de les orientacions sexuals i les relacions afectives. Això s'ha anat canviant mica en mica perquè les persones amb orientacions sexuals no heterosexuales han reivindicat la seva visibilitat i normalització de tots els models d'orientació sexual.

Observa les següents imatges publicades a les xarxes socials i que va causar un gran impacte. Van provocar molts comentaris positius i negatius, fins i tot, insultants.

3

3 Fotografia de Mireia Comas, publicada al compte de TW dels Minyons de Terrassa

Creus que avui dia la diversitat en l'orientació sexual és encara un tabú? Contesta diferenciant: a) el que has viscut; b) el que saps (perquè ho has llegit, t'has informat, ho has treballat, etc.); c) el que t'agradaria que fos.

a) Segons el que he viscut...

b) Segons el que sé...

c) Segons el que m'agradaria...

1.3. La ciutadania global

Cada persona neix en un lloc determinat, en un país, en una família, amb una manera de viure, amb una cultura i amb unes creences, amb unes característiques econòmiques i socials diverses o desiguals, però totes les persones formem part de la humanitat i, en aquest sentit, són moltes més les coses que ens uneixen que les que ens separen. Tot i les diferències entre nosaltres, tenim preocupacions semblants i totes les persones volem viure en pau, estimar i ser estimades, viure amb dignitat i gaudir de la llibertat d'elecció a la nostra vida.

Avui dia la ciutadania no es pot definir com les persones d'un determinat país, cultura o dins d'una determinada legalitat, quan parlem de ciutadania ja no la podem restringir a un determinat territori o característiques, sinó que la ciutadania és global, tothom ha de tenir drets i deures, tothom ha de gaudir dels drets humans, com el dret a la llibertat, a l'educació, a la salut, a l'habitatge, a un treball digne o el dret a l'expressió de l'orientació i la identitat sexual, entre d'altres.

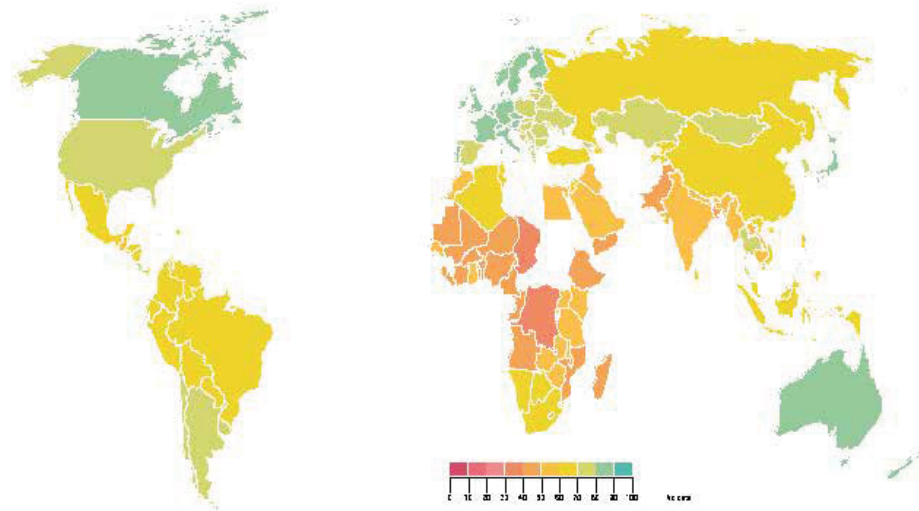
Activitat 7. Humans

Contesteu a la següent qüestió en grup, després de reflexionar plegats: *Què és el que ens fa humans?*

El que ens fa humans és...

Activitat 8. Mapa de la desigualtat

Observa el següent mapa que indica l'índex d'igualtat entre gèneres en els diferents països del món. L'índex més baix correspon al vermell més fosc. L'índex més alt d'igualtat correspon al verd més fosc i se situaria en un índex d'igualtat entre el 90 i el 100, que seria la igualtat absoluta en tots els camps. Cap país arriba a l'índex 100.

Comenta el mapa indicant quins països discriminen més o menys per raons de gènere i per què penses que és així.

Activitat 9. Suspens en igualtat

Llegeix la següent notícia sobre la igualtat de gènere, que està relacionada amb el mapa anterior. Després contesta les preguntes.

El 40% de las mujeres y niñas viven en países que suspenden en igualdad de género

Europa destaca en equidad, pero ningún lugar del mundo alcanzará en 2030 la equiparación plena a la que se comprometieron con los Objetivos de Desarrollo Sostenible

Refugiades Rohingyeses al camp de Cox's Bazar, en Bangladesh. ALLISON JAYCE (ONU MUJERES)

ALEJANDRA AGUDO | PILAR ÁLVAREZ Madrid - 3 JUN 2019 - 19:19 CEST

Los 193 países de las Naciones Unidas se comprometieron a lograr la igualdad de género en 2030. En todos los sentidos: laboral, sanitario, educacional, político, social... Lo hicieron cuando aprobaron los 17 Objetivos de Desarrollo Sostenible (en septiembre de 2015). Ninguno lo ha conseguido aún y tampoco lo hará para la fecha fijada, según el Índice de Género de los ODS 2019, publicado este lunes por Equal Measures 2030...

Dinamarca es el que más cerca está de lograrlo, con una nota de 89,3 sobre 100. Sin embargo, con datos de 129 países –que cubren el 95% de la población femenina del mundo–, los autores concluyen que el 40% de las niñas y mujeres (1.400 millones) viven en países que suspenden en igualdad de género (menos de 59 puntos sobre 100). Y otro 40% vive en naciones que “aprueban por los pelos” (entre 60 y 69 puntos). Ningún país obtiene una nota “excelente” (por encima del 90).

S'ha modificat la teva percepció del mapa?

Si prenem com a referència el món: podem dir que la situació de les dones és d'igualtat o de desigualtat? Per què?

Quin sentit té una ciutadania global? Totes les dones del món són iguals? I dins d'un país, totes les dones són iguals?

1.4. La invisibilitat de persones i identitats

Si llegim el diari qualsevol dia de l'any veurem qui són protagonistes de la política, de la cultura, de l'esport o de qualsevol àmbit de la societat. Podrem comprovar que determinades persones, col·lectius o identitats tenen molta menys presència que d'altres.

Activitat 10. Observa la següent fotografia

Observa la següent fotografia i descriu les persones que apareixen en funció de les seves característiques.

Interpreta la imatge de manera crítica: Qui són protagonistes? Qui són majoria? Com són aquestes persones? Qui trobes a faltar?

- Font: 7-7-2017. Hamburg (Alemanya). Reunió del G20 (governants de les economies més grans del món)

Activitat 11. Treballadores invisibles

Algunes marques de roba aprofiten el moviment reivindicatiu feminista per fer samarretes que parlen del poder de les dones: "girl power" o altres lemes feministes d'emancipació de les dones. Però aquestes campanyes obliden sovint les persones que fabriquen aquestes samarretes en situacions de semiesclavitud en països asiàtics, la majoria dones i nenes. Per apoderar unes dones se n'han d'exploitar unes altres?

Llegeix la notícia que tens al següent link:

https://www.eldiario.es/desalambre/mujeres-ropa-Bangladesh_0_747526176.html

En grups busqueu informació a Internet sobre les marques de roba que exploten les seves treballadores. Després busqueu informació de marques que tenen uns principis ètics i tracten amb justícia les seves treballadores. Elaboreu unes conclusions finals.

Activitat 12. Les Kellys ja no són invisibles

El turisme és a Catalunya una de les activitats econòmiques més importants i creix cada any, generant molts llocs de treball precaris. Les persones que treballen als hotels fent la neteja en són un exemple: la gran majoria són dones que treballen moltes hores en situació de molta pressió i amb unes condicions econòmiques abusives.

Llegeix la següent notícia. Ara.cat / 26/06/2016. La notícia completa la trobaràs a:

https://www.ara.cat/suplements/diumenge/kellysja-no-son-invisibles_0_1602439743.html

Després de llegir la notícia contesta: per què es diu que les kellys ja no són invisibles?

Les pèssimes condicions de treball d'aquest col·lectiu de les habitacions dels hotels han fet que s'organitzin per lluitar contra la seva precarietat laboral. S'han constituït en una associació de la qual pots trobar informació al següent link:

<https://laskellys.wordpress.com/quienes-somos/>

Explica breument quins són els objectius d'aquesta associació.

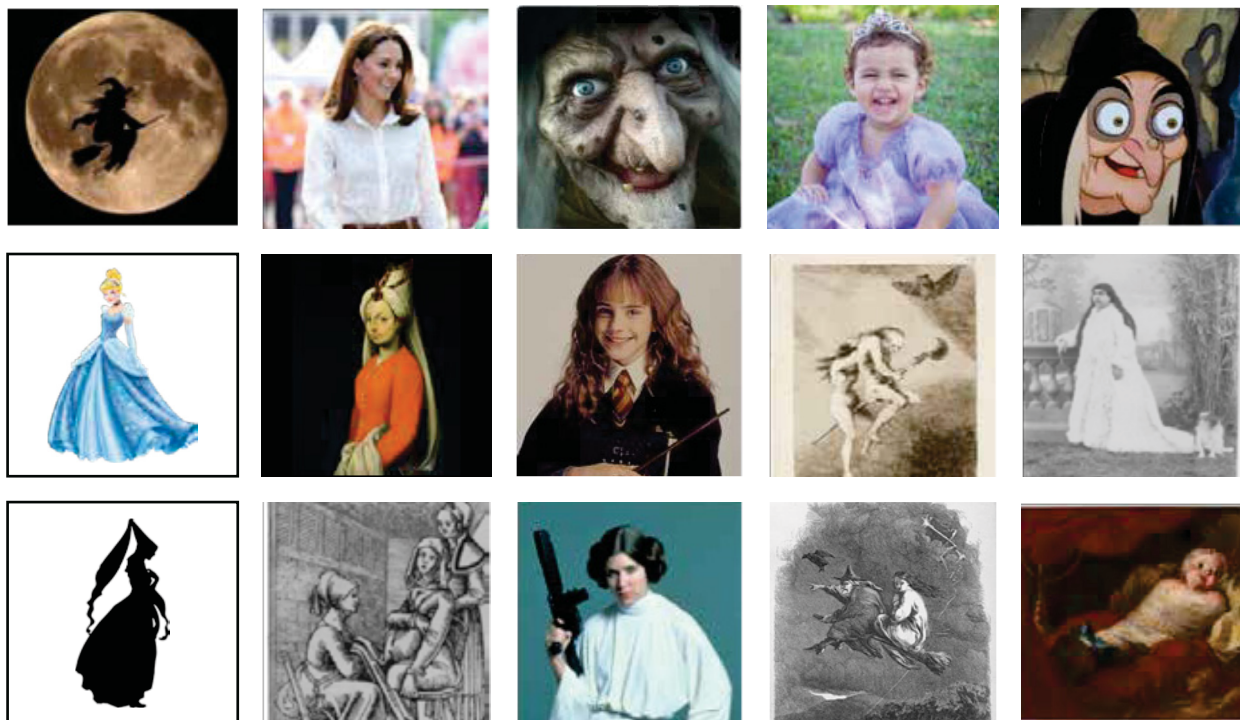
1.5. Explica'm un altre conte: bruixes i princeses

Totes i tots nosaltres hem anat construint idees sobre alguns personatges, tant els històrics com els ficticis. Aquests personatges que formen part del nostre imaginari també ens serveixen de model. Ens poden ajudar a construir la identitat per afirmació o per negació.

Deconstruïm part d'aquest imaginari parlant de les bruixes i les princeses: figures molt presents en l'imaginari col·lectiu, i que històricament han marcat molt la identitat de les nenes i les dones. Veurem que sota les imatges estereotipades s'hi amaguen històries de poder, llibertat i opressions.

Activitat 13. Imagina una...

Observa aquestes imatges: tria i encercla la que millor representi una bruixa i la que millor representi una princesa, segons la teva opinió.

Per què has triat aquesta?

Tria 3 paraules que relacionis amb Bruixa i 3 paraules amb Princesa:

Bruixa: _____

Princesa: _____

Ara pensa tres paraules que relacionaries amb les mateixes figures masculines:

Bruixots: _____

Prínceps : _____

Quines diferències trobes que hi ha entre les idees que tens sobre les bruixes i els bruixots i sobre els prínceps i les princeses? Per què?

Activitat 14. Un contrarelat sobre les bruixes

D'on creus que has tret les imatges i les idees que tens sobre les bruixes?

La imatge que tenim de les bruixes i les princeses és un constructe social. S'ha anat creant al llarg dels anys i respon a interessos concrets. Vols saber d'on venen?

La imatge que tenim de les bruixes es va crear fa entre 500 i 400 anys. Va ser una època en què la religió tenia molta importància i en què la política de la monarquia i els estats es centralitzava. Hi havia molt control social i es perseguien les persones que no encaixaven amb els models establerts.

També va ser una època en què es van començar a perseguir les feines que durant molts anys havien estat a mans de les dones i que eren importants per a la comunitat: guaridores, metgesses, remeieres i llevadores. Aquestes dones s'encarregaven de curar els malalts, fer remeis a partir de plantes medicinals i acompanyar la sexualitat femenina: seguien els embarassos i els parts, sabien provocar avortaments, aconsellaven en la lactància o alleujaven els dolors del part i la menstruació.

Se les anomenava *Dones Sàvies*. Hi havia qui considerava que tenien uns coneixements que no haurien de tenir les dones. A més, moltes d'elles vivien soles i es movien pels pobles amb llibertat, i això no encaixava amb els nous models de societat i els rols que s'estaven assignant als homes i les dones.

L'Església les va començar a acusar d'utilitzar la màgia per curar, de ser metzineres i tenir tractes amb el diable. Es va anar forjant la idea de la bruixa i es demanava a les persones que vivien als pobles que acusessin qualsevol persona que sospitessin que podia ser una bruixa. Mica en mica van anar condemnant, torturant i matant moltes d'aquestes dones sàvies, les llevadores i les remeieres; però també dones solteres o que tenien idees o maneres de viure diferents. La por a les bruixes va fer que molta gent acusés també a persones que tenien comportaments que consideraven "estranyos" i a persones introvertides i marginades. En alguns llocs també es van condemnar infants i algun home, però la "cacera de bruixes" va caure sobretot sobre les dones (85%).

A Europa es van processar 110.000 persones, i se'n van executar 60.000. A Catalunya es van penjar 400 dones.

Llegeix ara aquestes fonts:

Per desgràcia les bruixes, que molts cops eren dones analfabetes, no ens han deixat testimonis escrits de la seva història. Així que només les coneixem a través dels ulls dels seus perseguidors.

(Ehrenreich i English, 1981)

La cacera de bruixes va ser un crim misogin en massa, i molts no ho volen acceptar. A través dels assassinats, la violència i la por es va anar dient a les dones el que era acceptable i el que no, de quina manera havien de viure. És una història silenciada i alhora molt present al nostre imaginari, que s'ha anat fent gran amb contes, pel·lícules, etc.

(Adaptació de Chollet, 2019)

Coneixem dones metgesses, llevadores, remeieres que havien exercit la medicina i l'obstetrícia al llarg de molts segles. Però amb les primeres universitats de medicina els metges les van començar a acusar "d'intrusisme" i es va prohibir que les dones exercicin la medicina. Alguns metges les acusaven d'usar la màgia per guarir. Tot i que algunes exercien de manera clandestina, van quedar relegades als àmbits domèstics i als processos d'embaràs i infantament.

(Adaptació de Vinyoles, 2007)

Incloem també les bruixes bones, que no fan el mal sinó el bé, que no porten ruïna i destrucció, sinó salvació i auxili. Seria mil vegades millor per al país que sufrissin una mort terrible totes les bruixes, i en particular les bruixes benefactores.

(Kramer i Sprenger, 1487)

A quins interessos creus que respon la imatge de la bruixa com a dolenta?

Creus que avui en dia també generem imatges negatives d'alguns col·lectius i persones perquè a algú li interessa que pensem que son "dolents" o "perillosos"? Posa'n algun exemple:

Activitat 15. El contrarelat de la princesa de la torre

Molts contes parlen de princeses tancades en torres a les que ha de rescatar un príncep que passava per allà. Però, coneixem les històries reals d'algunes d'aquestes princeses?

T'expliquem dues històries de dues dones que van acabar tancades en torres.

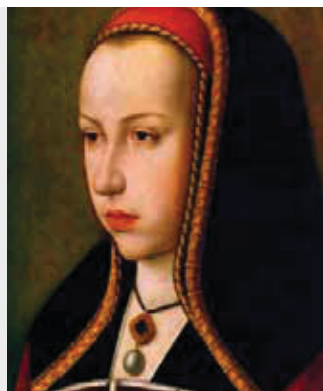
Llegeix la història real d'aquestes dues princeses.

Anna Bolena (1501-1536)

L'Anna Bolena (1501-1536) va ser reina d'Anglaterra. Va tenir molt poder i influència en la cort i en la reforma religiosa del seu país. Quan els seus enemics polítics van voler allunyar-la del regnat, la van acusar d'adulteri i incest. La van tancar a una torre que servia de presó reial fins que la van executar. Avui en dia els historiadors i historiadores coincideixen amb que les acusacions eren falses i el judici va ser una farsa.

Joana de Castella (1479-1555)

Joana de Castella (1479-1555) va ser reina d'un imperi que s'estava expandint. El seu marit i el seu fill van escampar el rumor que estava boja per desacreditar-la, ja que tenia projectes polítics diferents als seus i moltes persones que volien seguir-la. La van tancar a un palau-presó durant més de quaranta anys. Els seus hereus van cremar gran part de les proves documentals del seu empresonament, com les cartes que s'escrivia amb diferents nobles i reis.

Després de conèixer aquestes històries, completa les frases que trobaràs a continuació com creguis convenient.

La història de l'Anna Bolena hauria estat diferent si...

La història de la Joana de Castella hauria estat diferent si...

Quan es diu que les princeses han de ser rescatades és perquè...

Les princeses el que necessiten és...

1.6. Prejudicis i estereotips tradicionals de gènere, el sexisme, el masclisme i la LGTBIfòbia.

Els estereotips de gènere ens fan tenir idees prefixades sobre com ha de ser o comportar-se una persona pel simple fet d'identificar-la amb un o altre gènere. Reconeixem fàcilment alguns trets físics i els associem a un gènere o a un altre, i sovint establim també què han de fer o com s'han de relacionar les persones segons el gènere assignat.

Explorem alguns estereotips de gènere que formen part de les nostres representacions socials i que hem anat construint al llarg de molts anys.

Activitat 16. De conte

Imagineu que al vostre centre engegueu un projecte literari en el que heu de crear uns contes. Aquests son els vostres personatges.

Quin nom els posaries?

Nom: _____

Nom: _____

Per què has posat aquests noms?

Compara els noms amb aquells que han posat les teves companyes i companys de classe. En la majoria dels cassos, en aquesta activitat les persones assignen noms femenins a la il·lustració del gat de color blau i noms masculins a la del gat de color negre. En el teu cas i el dels teus companys i companyes també ha estat així? Per què creus que passa, això?

El que fa que la majoria de persones assignin al gat de color blau un nom femení i al gat de color negre un nom masculí son els **estereotips de gènere**. Durant molts anys veiem imatges, sentim paraules i veiem comportaments que fan que de manera inconscient anem relacionant unes formes, uns colors, uns valors, uns comportaments i uns objectes a un gènere o a un altre. Creus que això li passa a molta gent? Per què?

Activitat 17. Tot això és un invent!

Els **estereotips** de gènere son un constructe social, s'han anat creant al llarg del temps per motius culturals i ideològics, però no naturals. Això vol dir que podem canviar-los si considerem que no són justos.

Si fem un repàs per la història comprovarem l'origen d'alguns estereotips de gènere, per exemple, a **la cultura romana**, el color que s'assignava a les noies era el blau i el color que s'assignava als nois eren el rosa i el vermell.

A **l'imperi Persa** era símbol de bellesa que les dones de l'aristocràcia es deixessin créixer els pèls del bigoti i els homes anessin sempre sense barba.

A les **primeres nacions del Canadà** no hi havia dos gèneres (dona-home), sinó cinc.

- I. Les persones de sexe femení que desenvolupen tasques i rols que atribueixen a les dones.
- II. Les persones de sexe masculí que desenvolupen les tasques i rols que atribueixen als homes.
- III. Les persones de sexe masculí que s'identifiquen i desenvolupen tasques i rols assignats a homes i dones.
- IV. Les persones de sexe femení que s'identifiquen i desenvolupen tasques i rols assignats a homes i dones.
- V. Les persones de sexe femení o masculí que s'identifiquen amb el sexe oposat i n'assumeixen les tasques i rols d'aquest.

Les persones que desenvolupaven tasques i rols assignats a homes i dones (III i IV) es diuen *dos esperits*, perquè es considera que porten dins seu tant l'esperit de la feminitat com l'esperit de la masculinitat. Tenir a la família persones amb *dos esperits* era considerat una sort i una benedicció, i ocupaven càrrecs importants dins el col·lectiu.

De les informacions històriques, te n'ha sobtat alguna? Per què?

Sobre les mateixes informacions, consideres que hi ha alguna que encara es manté a la nostra societat?

A la **literatura infantil** trobem molts estereotips, per exemple, el de la bruixa que representa el mal que ha de ser destruir; la madrastra, com a representació de la destrucció dins de la família; la princesa, com la donzella indefensa que ha de ser protegida i rescatada; el llop, que representa la por a la nit i l'obscuritat. Feu un debat en grup i apunteu a continuació les vostres conclusions.

Activitat 18. Voler encaixar

De vegades, voler encaixar amb els estereotips de gènere de la societat en què vivim ens fa fer coses una mica estrambòtiques.

Observa la següent imatge d'una periodista esportiva que fa una entrevista en directe a un jugador de beisbol per a una TV després d'un partit al 2018.

En grup, feu una interpretació crítica de la fotografia. Què es vol mostrar amb el muntatge que han fet? Quins estereotips de gènere s'intenten reproduir? Quina és la vostra opinió?

1.7. Una mirada crítica als mitjans de comunicació i a les xarxes socials

La informació dels mitjans digitals o les xarxes socials és variada, podem trobar informacions importants o notícies científiques o culturals de fàcil accés, que ens permeten accedir a molts sabers, però també trobem mentides, manipulacions o discurs de l'odi.

Activitat 19. Investigant en Internet

Observa el següent tweet que va realitzar una persona el 2 de gener de 2017.

Es pot consultar el tweet i els comentaris que es van afegir per part d'altres usuaris o usuàries a: <https://twitter.com/carolusaurelius/status/948207954276311040>

Utilitza Internet o altres mitjans digitals per contrastar la informació sobre aquesta problemàtica. Compara després la teva opinió amb la d'altres persones del teu grup.

Activitat 20. Desmuntant un tweet

Llegeix el següent tweet que va realitzar una persona el 5 de gener de 2018 contestant a l'anunci que s'havia fet des de l'Ajuntament de la presència d'una carrossa del col·lectiu LGTBI en la cavalcada dels Reis Mags del barri de Vallecas a Madrid. En aquell moment l'alcaldessa de Madrid era Manuela Carmena.

Es pot consultar el tweet i els comentaris que es van afegir per part d'altres usuaris o usuàries a:

<https://twitter.com/juanjesu90/status/948547529708326912>

Utilitza Internet o altres mitjans digitals per contrastar la informació sobre aquesta problemàtica. Compara la teva opinió amb la d'altres persones del teu grup i després escriu les vostres conclusions.

1.8. Desigualtat i discriminació a la vida quotidiana

A la nostra vida quotidiana convivim amb actituds masclistes, discriminatòries i fins i tot violentes. Moltes d'elles les tenim tan normalitzades que no les veiem. Tenim integrats estereotips i dinàmiques que hem anat construint durant molts anys. El primer pas per canviar és prendre consciència i detectar els prejudicis o estereotips: fixar-nos en com parlem, en com ens distribuïm les tasques, en com ens relacionem, etc.

Explorem alguns aspectes de la nostra vida quotidiana com les tasques de casa, el llenguatge i l'esport o els mitjans de comunicació.

Comenta els resultats sobre la distribució de les tasques de la llar a casa teva.

En el teu dia a dia, creus que hi ha desigualtats i discriminacions a l'hora de cobrir les teves necessitats? A casa teva hi ha algú que carregui més amb les tasques de fer el menjar, rentar la roba o la casa? Per què? Quan eres més petita o més petit, en el teu procés de tenir més autonomia, qui et va acompanyar més en el teu procés d'aprenentatge per anar al lavabo, vestir-te, etc.?

Activitat 22. Cos i consum

Els estereotips de gènere associats al cos els podem veure continuament a la publicitat. Hi ha una gran pressió social sobre els nostres cossos i sobre la seva imatge. Com pot ser que considerem unes formes de cos més boniques que d'altres? Els estereotips poden condicionar com ens vestim, com portem els cabells, quines parts del cos hem de ressaltar i quines altres hem d'amagar o fins i tot treure. Hauria de ser així? En la pressió sobre els cossos, el comerç i el consum hi juguen un paper molt important.

En grup comenteu el següent exemple: Una marca ven maquillatge perquè sembli que no vas maquillada (look no make up). Per anunciar-lo remarca que ajuda a amagar el cansament: no fos cas que algú s'adoni que vas cansada i que t'has maquillat!

Què en penseu d'aquest anunci?

A continuació podeu observar una sèrie de productes que són idèntics, però que es presenten de manera diferent quan es dirigeixen explícitament a les dones.

Quines diferències observeu? Per què penseu que és així? Què és la taxa rosa?

Finalment, per treure conclusions en el vostre grup, penseu també en altres productes, com faixes reductores, pantalons i sostents push-up o samarretes que marquen pectorals i abdominals. Quina relació penseu que hi ha entre la pressió estètica i el consum?

Activitat 23. Aquesta llengua!

Amb el llenguatge que utilitzem cada dia, amb les paraules, el to i fins i tot els acudits: podem generar desigualtats i discriminacions.

Llegeix aquesta notícia sobre l'acte que les militants d'un partit polític van fer l'any 2016 per denunciar els insults sexistes que rebien en el seu dia a dia.

Per llegir la notícia i per sentir el manifest sencer:

https://www.ara.cat/politica/Gabriela-CUP-menyspreu-masclista-militants_0_1511848907.html

política

judicial Procés 1 Resultats eleccions 12-14 Invidiós de resultats eleccions

"Sóc la Gabriela i sóc vella, lletja i grassa": la CUP denuncia el "menyspreu masclista" a les seves militants

Les militants de l'esquerra independentista lamenten que els atacs se centrin en el seu cos i la seva manera de vestir i no en la seva ideologia

10/9/16 BARCELONA 21:00/20:12:57

154 Comparteix Guanya

EIA VICENS

Judici al procés

Seguim les sessions al procés

BUTLLETÍ

política

Apuntra al nostre butlletí

Inscriu-te

El + vist

"Sóc la **Gabriela Serra** i sóc vella, lletja i grassa, però vull que se'm jutgi per arribar als 64 anys lluitant incansablement pel manteniment de la vida, per la dignitat de totes les persones i pobles i per la llibertat i la solidaritat amb el conjunt de la humanitat". "Sóc la **Mireia Boya** i m'han dit (ben a moltes vegades) per defensar el territori i parlar en occità a les institucions". "Vinc de l'**Unitat d'Acció i de la Solidaritat**, amb l'única i única raó d'afiliació: la

Serra: "Sóc vella i lletja, i espero que em jutgin per la meua lluita social"

Les dues diputades del partit d'esquerra independentista denuncien insults sexistes.

444 COMENTARIS

Reportar: Jordi Sanjaume

Una de les militants de la CUP Gabriela Serra amb la diputada Mireia Boya.

Les dones de l'esquerra independentista s'han reunit aquest dimarts per reivindicar el seu treball com polítiques. "No volem agraïdes", ha fet una declaració "revolucionària" que ha causat les reaccions de la **Unió d'Acció i de la Solidaritat (UAS)** durant els últims capítols de la manifestació, que s'ha dividida en "militants i no militants". La diputada ha

HP Pavilion x360

HP Pavilion x360

HP Pavilion x360

HP Pavilion x360

ETIQUETES

La seva presentació ha estat espectacular

La seva presentació ha estat espectacular

La seva presentació ha estat espectacular

Consideres que les expressions que comenten son comentaris masclistes? Per què?

Creus que es pot considerar violència masclista? Per què?

En el teu dia a dia, sents paraules i expressions masclistes? I sents paraules i expressions homofòbiques o transfòbiques? Quines?

Activitat 24. L'esport

Fer esport és una activitat molt saludable, per al cos i per a la ment. A moltes persones les fa sentir lliures, vives, fortes. Però també s'hi viuen moltes situacions de violència i discriminacions.

Observa aquests titulars de notícies esportives. Uns expliquen situacions discriminatòries i els denuncien, d'altres, en canvi, son titulars discriminatoris. En sabries veure la diferència?

res Q Buscar **elplural**

actualitat > Sin "cojones" para salir del armario: "En este club no hay maricones"

SOCIEDAD

Sin "cojones" para salir del armario: "En este club no hay maricones"

En 2016 al menos dos equipos impidieron a sus jugadores reconocer su homosexualidad

JOSE MARIA GARRIDO | Sábado, 24 de Noviembre de 2016

as AS @diariosas Seguir

#Badminton 🌐 | Rivas, el hombre que convirtió en oro las raquetas de Carolina ver.as/zqsrn1

#ESP 🇪🇸 #Rio2016 🏆

RETWEETS 25 ME GUSTAN 53

Barça Futbol Bàsquet Motor Més esports El café de la Lliga

FUTBOL

Expulsades per la força del camp per un equip de veterans

El partit entre el Lloretenc i l'Atlètic Masnou de la Segona Catalana femenina es va interrompre al minut 30 quan els veterans van entrar al camp i van fer fora les jugadores "amb comentaris masculistes i insults"

3 min. BARCELONA 12/06/2017 (2017)

ARA 10 Compartir Guarda

NOTÍCIES

< Vés enrere

El Govern Municipal condemna els insults masculistes a les àrbitres del San Cristóbal - Llagostera

02/11/2018 comunicat , esports , govern , igualtat de gènere

El Govern demana que no s'estigmatitzi el club per uns fets puntuals

Comunicat

L'equip de Govern de l'Ajuntament de Terrassa vol expressar la més rotunda condemna als insults i actituds masculistes d'alguns aficionats assistents al partit de futbol C.P. San Cristóbal - U.E. Llagostera, disputat ahir dijous al Camp Municipal de Futbol de Ca N'Anglada, i arbitrat per tres dones.

El Govern valora i agraeix la reacció del club amfitrió, que

Lydia Valentín, la exuberante belleza de la olímpica de bronce

[elespanol.com/corazon/famoso ...](http://elespanol.com/corazon/famoso...)

ABC MEGUSTA

RÍO 2016 | HALTEROFILIA

Lydia Valentín, una Hércules con maquillaje

Classifica les notícies segons els seus titulars siguin discriminatoris o, per el contrari, expliquin situacions de discriminació i les denuncïn.

TITULARS ESPORTIUS DISCRIMINATORIS	TITULARS QUE DENUNCIEN LA DISCRIMINACIÓ

Feu un debat en grup i expliqueu les vostres conclusions.

1.9. Violència masclista: mites de l'amor romàntic i sistemes de control en la parella

La gran majoria de les situacions de violència de gènere es generen dins les relacions de parella. Aquesta violència pot ser més subtil o més explícita. La violència i les situacions de domini i control són sovint acceptades per les dones perquè han estat educades en la idea que les relacions de parella són una part fonamental en la vida d'una persona, amb la idea d'una parella monogàmica, construïda sobre l'ideal de l'amor romàntic.

La idea de l'amor romàntic posa com a objectiu principal de les persones, especialment en el cas de les dones, les relacions de parella. Sovint crea relacions de dependència i desigualtat. Fa que algunes persones se sentin incompletes sense la persona desitjada. Tot i això, és una idea transmesa en tots els àmbits de la vida: familiars, socials, mediàtics... Des dels contes a la literatura adulta la idea de l'amor romàntic està present.

Activitat 25. La parella ideal?

La Judith té una nova parella. Dibuixa-la al seu costat.

Compara el teu dibuix amb el dels teus companys i companyes, i després contesteu a les següents preguntes.

La parella dibuixada és un noi o una noia? Per què? Heu coincidit amb la resta del grup?

La parella és més alta o més baixa que la Judith? Que sigui més alta o més baixa té a veure amb que la parella sigui un noi o una noia?

La parella és més forta, més grassa o més prima que la Judith?

Amb els dibuixos de les teves companyes i companys, en general heu coincidit amb els dibuixos o heu dibuixat parelles de molts tipus diferents?

Per què creieu que pot ser?

Activitat 26. Cançons d'amor o de...

El món és ple de cançons d'amor. Bé, de cançons que diuen que són d'amor. Però...totes ho són? De vegades li diem "amor" a situacions i sentiments que són tot el contrari de l'amor.

Escolta aquestes cançons.

1. Sense Tu - Teràpia de Shock https://www.youtube.com/watch?v=x_Zd3KoEtRk
2. Si em mires - Animal <https://www.youtube.com/watch?v=VLy7GBX5Yu8>
3. Sin ti no soy nada - Amaral <https://www.youtube.com/watch?v=qcC92ZnhGQY>
4. T'estimo bastant - Xiula <https://www.youtube.com/watch?v=s4nHJskORzo>
5. Tu tienes que ser mía - Nicky Jam <https://www.youtube.com/watch?v=Ht9Rjk7fwqs>
6. Someone like you - Adele <https://www.youtube.com/watch?v=hLQl3WQQoQ0>
7. Mucho más mucho mejor - Jarabe de Palo <https://www.youtube.com/watch?v=d2TTk7dvToE>
8. Every Breath you Take - The Police <https://www.youtube.com/watch?v=OMOGaugKpzs>
9. Felç - Els Pets <https://www.youtube.com/watch?v=XrGfxMZr0qM>
10. Darte mi Vida - Amaia Montero <https://www.youtube.com/watch?v=iwWfLP8GSKs>

<p>1. <i>Sense Tu</i> Sense tu jo no puc Sense tu, si no hi ets, Sense tu jo no soc ningú</p>	<p>2. <i>Si em mires</i> No te n'adones que ets tot el que tinc Tot el que em caldria per trobar el meu camí</p>	<p>3. <i>Sin ti no soy nada</i> Mi alma, mi cuerpo, mi voz, no sirven de nada Porque yo sin ti no soy nada Sin ti no soy nada Sin ti no soy nada</p>
<p>4. <i>T'estimo bastant</i> No sóc teu, ni tu ets pas meva, que potser semblo una propietat? Jo t'estimo, t'estimo tant Com la Índia als elefants</p>	<p>5. <i>Tú tienes que ser mía</i> Yo sé que estás con él Pero tú tienes que ser mía Ella tiene el pelo largo como una india, por eso tienes que ser mía</p>	<p>6. <i>Someone like you</i> Never mind how I'll find someone like you I wish nothing but the best For you two</p>
<p>7. <i>Mucho más mucho mejor</i> Es mejor si lo que me pasa me pasa contigo Es mejor, mucho más, mucho mejor, más divertido Tengo un montón de arrugas por reír</p>	<p>8. <i>Every Breath you Take</i> Every breath you take Every move you make I'll be watching you Oh can't you see You belong to me</p>	<p>9. <i>Feliç</i> Que les hores compartides et provoquin un somrís; ara que ja no m'estimes tan de bo siguis feliç.</p>
<p>10. <i>Darte mi vida</i> Yo digo que yo voy, y que me muero por verte Y por darte mi vida Venderte mi alma Quedarme a tu lado Aunque no me haga falta</p>		

Segons les lletres distribueix aquests conceptes segons el que et suggereix cada cançó:

AUTOESTIMA	DEPENDÈNCIA	OBSESSIÓ	POSSESSIÓ	GELOSIA
ASSETJAMENT	ESTIMA	TENDRESA	CONTROL	AUTONOMIA

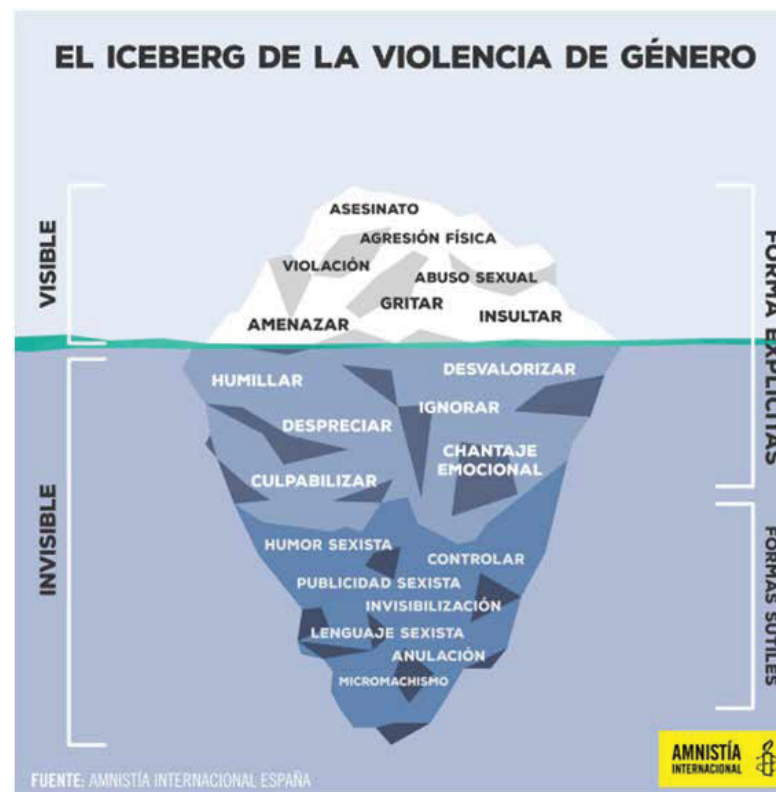
	CONCEPTES QUE ET SUGGEREIX LA CANÇÓ
1. Sense Tu	
2. Si em mires	
3. Sin ti no soy nada	
4. T'estimo bastant	
5. Tu tienes que ser mía	
6. Someone like you	
7. Mucho más mucho mejor	
8. Every Breath you Take	
9. Felіç	
10. Darte mi Vida	

Activitat 27. L'iceberg

Moltes vegades patim violències en el nostre entorn proper: en el grup d'amistats, amb els companys i companyes de classe o a la família. Quan comencem a tenir relacions de parella moltes vegades patim o exercim aquestes violències. Algunes es veuen molt, com els cops o els crits, però d'altres poden passar més desapercebudes.

Observeu en grup aquest iceberg de les violències masclistes.

Feu un debat sobre la presència en el vostre entorn d'aquest tipus de violències. Penseu en aquelles violències visibles o invisibles que heu patit, que heu vist o que heu fet.

1.10. Espais on-line: perills i possibilitats

Els continguts on-line ens serveixen per relacionar-nos, expressar-nos, informar-nos, connectar amb el món, per distreure'ns i per fer gestions, entre d'altres. Els usos dels espais on-line poden ser positius o negatius. Poden generar llocs perillosos que difonguin estereotips i discursos d'odi o caure en enganys, poden afavorir les discriminacions i les violències de gènere. Però, per altra banda, també permeten organitzar-se i defensar els nostres drets, crear contrarelats contra els relats de l'odi i apoderar les persones per fer front a la discriminació.

Activitat 28. La xarxa: perills o possibilitats?

Explorem alguns recursos de la xarxa i els analitzem en funció dels perills o possibilitats que ens ofereixen per revertir les desigualtats. Si no saps què volen dir busca informació sobre els mateixos.

Classifica els conceptes següents segons siguin perills o possibilitats.

Sexspreading
Ciberassetjament
Campanya #metoo
Fòrums d'apoderament
Pornografia de revenja
Publicació LGTBI+fòbica

Blogs amb dietes per aprimar-se
Sexting
Accés a informació i articles
Blogs pro-mia
Pàgines per "curar" l'homosexualitat

SÓN UN PERILL	SÓN UNA POSSIBILITAT

En grup feu un debat sobre els perills i les possibilitats dels espais on-line i escriviu al final les vostres conclusions.

Poseu en comú les vostres conclusions amb les de la resta de grups de la classe i destaqueu les conclusions generals més importants.

Conclusions de la primera part

APARTATS	QUÈ HEM APRÈS?	PREGUNTES CLAU	
1.1. El concepte de diferència entre les persones: la diversitat humana i la desigualtat		<i>Per què diem que totes les persones som iguals i diferents?</i>	<i>Quan comencen les desigualtats en l'educació binària home/dona?</i>
1.2. La diversitat afectiva-sexual i de gènere		<i>Què vol dir la identitat de gènere?</i>	<i>Existeix llibertat en l'orientació sexual?</i>
1.3. La ciutadania global		<i>Què ens fa humans?</i>	<i>Per què hi ha tants països que suspelen en igualtat de gènere?</i>

APARTATS	QUÈ HEM APRÈS?	PREGUNTES CLAU	
<p>1.4. La invisibilitat de persones i identitats</p>		<p><i>Què volem dir quan parlem d'invisibilitat de les dones?</i></p>	<p><i>Què s'ha de fer per visibilitzar persones i identitats invisibles?</i></p>
<p>1.5. Explica'm un altre de conte: bruixes i princeses</p>		<p><i>Per què tenim una imatge diferent de les bruixes que dels bruixots?</i></p>	<p><i>Perquè parlem d'un estereotip quan parlem de princeses?</i></p>
<p>1.6. Prejudicis i estereotips tradicionals de gènere, el sexisme, el masclisme i la LGTBIfòbia</p>		<p><i>Per què diem que els estereotips són un invent?</i></p>	<p><i>Com podem lluitar contra els prejudicis i estereotips?</i></p>
<p>1.7. Una mirada crítica als mitjans de comunicació i a les xarxes socials</p>		<p><i>Per què hem de tenir una mirada crítica amb els mitjans de comunicació i les xarxes socials?</i></p>	<p><i>Com podem descobrir les mentides que hi ha a Internet o a les xarxes socials?</i></p>

APARTATS	QUÈ HEM APRÈS?	PREGUNTES CLAU	
<p>1.8. Desigualtat i discriminació a la vida quotidiana</p>		<p><i>Què és la taxa rosa?</i></p>	<p><i>Quan es dona discriminació en els mitjans?</i></p>
<p>1.9. Violència masclista: mites de l'amor i sistemes de control en la parella</p>		<p><i>Què transmeten les cançons d'amor?</i></p>	<p><i>Per què diem que hi ha una violència que es veu i una que està oculta?</i></p>
<p>1.10. Espais on-line: perills i possibilitats</p>		<p><i>Quan pot ser un perill el que trobem a Internet?</i></p>	<p><i>Quan és una possibilitat?</i></p>

**Educació per al futur
i acció social transformadora**

2.1. Reescriure la història de bell nou

Cal reconèixer les contribucions de les dones a les diverses esferes de la vida, ja que sovint han quedat ocultades en la història pel fet de ser dones, de vegades pels obstacles que van trobar per desenvolupar les seves capacitats, d'altres, perquè no se les ha reconegut en les narracions oficials. Dones pedagogues, esportistes, polítiques, artistes o científiques que han aportat innumerables contribucions d'excel·lència al conjunt de la societat, però que han quedat silenciades perquè la història no les ha fet visibles.

Activitat 29. Dones en la història

A la següent adreça trobareu un llistat de biografies de dones que han contribuït als diferents camps de la ciència, de l'art, de la política, de la societat o de la vida:

http://www.dbd.cat/fitxa_biografies.php?id=419

Cada grup ha d'escollir una dona de la web anterior amb una professió diferent o que hagi desenvolupat activitats diferents: científica, mestra, historiadora, política, artista, empresària, obrera, sindicalista, feminista, religiosa, escriptora, música... Cada grup farà una síntesi de la figura, buscarà més informació a Internet i exposarà a la resta de la classe el seu treball.

©AFB
Rosa Sensat durant una classe al aire lliure.

NOM DE LA DONA I TEMPS EN QUE VA VIURE:		
SÍNTESI DE LA SEVA BIOGRAFIA	CONTEXT DE LA SOCIETAT ON VA VIURE	APORTACIONS MÉS IMPORTANTS
		Fotografia

Fitxa per recollir la informació de la resta de grups a les exposicions.

Nom de la dona	
Aspectes més destacats de la seva biografia	
Nom de la dona	
Aspectes més destacats de la seva biografia	
Nom de la dona	
Aspectes més destacats de la seva biografia	
Nom de la dona	
Aspectes més destacats de la seva biografia	
Nom de la dona	
Aspectes més destacats de la seva biografia	

Activitat 30. Història de les dones a la ciutat

A la nostra ciutat les dones també han deixat la seva petjada, el seu treball, el seu esforç per construir una ciutat millor i la seva creativitat, tot i que de vegades són invisibles..

A continuació tens un llistat de rutes per descobrir el paper de les dones en la història i la cultura de Barcelona. Fes una visita a les webs i explica què s'ofereix, omplint la taula següent:

NOM DE LA RUTA	WEB	QUÈ S'OFEREIX?
A peu per la Barcelona de les Dones	http://www.mhcat.cat/activitats/rutes_visites_cursos/rutes_per_la_historia/a_peu_per_la_barcelona_de_les_dones	
Ruta: la ciutat de les dones, un itinerari històric per Barcelona:	http://www.cdbacderodap9.org/barcelodona/	
Ruta de les Dones de la Barcelona Rebel	http://www.barcelonarebelde.com/tour/ruta-de-las-mujeres-de-la-barcelona-rebelde/	
Com eren i com vivien les dones a Barcelona?	https://www.timeout.cat/barcelona/ca/que-fer/ruta-taller-com-eren-i-com-vivien-les-dones-a-barcelona	
Les dones de Barcelona: rutes guiades per conèixer la ciutat en femení:	http://xarxanet.org/comunitari/noticies/les-dones-de-barcelona-rutes-guiades-per-coneixer-la-ciutat-en-femeni	

2.2. Estudi de casos sobre persones que han superat situacions d'exclusió al llarg de la història

Analitzarem els casos de dues dones que van superar situacions d'exclusió i que van aconseguir canviar situacions d'injustícia a partir de les seves conviccions i de la seva acció social i política.

Activitat 31. El cas de la Rosa Parks

Rosa Louise McCauley (1913-2005, Estats Units), coneguda com Rosa Parks, treballava com a teixidora cosint llençols. Era també militant en el Moviment afroamericà pels drets civils, ja que a la seva època les persones de raça negra patien una forta discriminació a la societat nord-americana.

Rosa Parks va provocar un fet històric l'1 de desembre de 1955 a Montgomery (Alabama), quan es va negar a cedir el seu seient a una persona de raça blanca, tal com manaven les lleis d'aquell moment. Va acabar jutjada i a la presó per aquest fet. Llavors la comunitat afroamericana, amb Martin Luther King com a líder, van començar un boicot als autobusos públics que va durar més d'un any. I també va provocar moltes més protestes contra aquesta segregació.

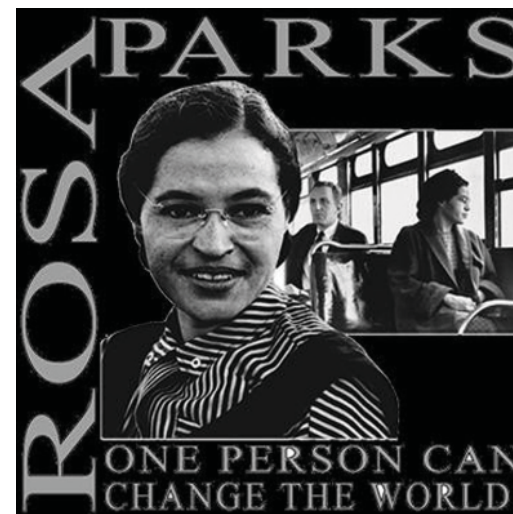
Finalment, la Cort Suprema dels Estats Units va dictaminar que la segregació racial al sistema d'autobusos era inconstitucional. Rosa Parks va fer que bona part de la societat tingués consciència ciutadana sobre la necessitat de la lluita pels drets civils.

Ara opina sobre el següent cartell...

Feu un debat en grup i després a nivell de tota la classe. Penseu que una persona sola pot aconseguir canviar situacions d'injustícia? O la unió i el treball conjunt són imprescindibles?

**ONE PEOPLE CAN
CHANGE THE WORLD!**

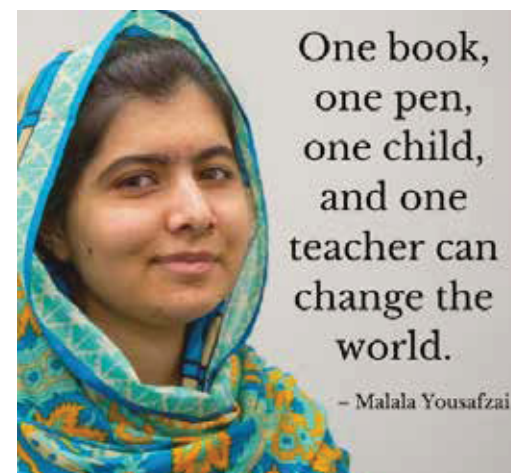

Activitat 32. El cas de la Malala

Malala Yousafzai és una estudiant, activista i bloguera. Va néixer el 1997 a Pakistan. Actualment, viu al Regne Unit. Va ser la dona més jove en rebre el Premi Nobel de la Pau al 2014 per lluitar per l'educació de les dones. És coneguda pel seu activisme a favor dels drets de les dones a la vall del riu Swat, on el règim talibà va prohibir l'assistència a l'escola de les nenes. A l'edat de 13 anys va escriure un blog per a la BBC sota el pseudònim Gul Makai, explicant la seva vida sota el règim talibà.

El 9 d'octubre de 2012 a Mingora, quan sortia de l'escola dos homes talibans van parar l'autobús on anava, van preguntar per ella i li van disparar al crani i el coll. Després de diverses setmanes en coma, Malala va sobreviure i, encara que la seva vida va canviar, ha continuat lluitant perquè les nenes del seu país puguin tenir una educació gratuïta i obligatòria.

Ara dona la teva opinió sobre un altre cartell i una altra frase de la Malala. Penses que té raó? Com es pot canviar el món amb un llibre, un llapis, un nen o una nena i una mestra o un mestre?

2.3. Com definim les nostres Identitats?

Les persones que coneixem de vegades ens sorprenen perquè no són el que semblen. Això es deu a que tenim una sèrie de prejudicis o estereotips que apliquem a les noies i nois que coneixem i que, la majoria de vegades, són un obstacle que ens impedeix conèixer-les millor.

Activitat 33. Qui és qui?

Relaciona cada imatge amb una definició

Nom:

Nom:

Nom:

<p>1. La Tina és una noia molt simpàtica que té molts amics. El seu pare és metge i la seva mare mestra.</p>	<p>2. Aquesta noia es diu Berta. El seu xicot és en Pau, el noi de la primera fotografia. Els seus pares estan molt contents amb aquesta relació.</p>	<p>3. En Robert no té pares, viu amb els seus oncles, però ells no l'estimen gaire i l'obliguen a treballar, encara que no té l'edat.</p>
<p>4. En Pere és un gran afeccionat a la jardineria. Es cuida dels jardins del seu institut i participa en concursos de flors silvestres.</p>	<p>4. La Sara és la capitana de l'equip de basquet del seu institut. Ara surt amb un noi que es diu Franc i sembla que la relació és seriosa.</p>	<p>5. L'Anna és la cantant d'un grup musical de rock dur. Actua cada cap de setmana i sempre té problemes, ja que tots els seus concerts acaben amb baralles entre el públic.</p>
<p>6. En Josep és un noi molt problemàtic, fa temps va deixar els estudis, va marxar de casa seva i ara recull cartrons.</p>	<p>7. Aquest xicot es diu Pau, estudia primer d'Arquitectura i li agrada passar desapercebut.</p>	

Nom:

Nom:

Nom:

Nom:

Nom:

A continuació et mostrem els noms dels nois i noies de les imatges anteriors.

Has encertat els personatges? Per què? Parleu en grup sobre l'activitat i si us heu deixat portar per determinats estereotips. Quins?

Pau

Josep

Tina

Robert

Anna

Sara

Pere

Berta

Activitat 34. Identitat o identitats?

Cadascú de nosaltres es defineix per més d'una identitat. No solament som d'un país o d'un territori, sinó que també ens definim com a joves, dones, a partir de l'origen familiar, etc. Les nostres identitats es defineixen en funció del lloc de naixement, de la llengua, de la família, la religió, la cultura, l'ètnia, l'edat, el gènere, l'orientació sexual i altres característiques, que ens fan diversos i, a la vegada, iguals en alguns aspectes de pertinença a un grup i iguals sempre en drets democràtics.

Veiem alguns exemples de joves que defineixen les seves identitats.

En Xavi s'identifica com a homosexual, coix i vegà. Quan va pel carrer se sent segur essent homosexual i agafat de la mà del seu nòvio, però se sent incòmode amb la coixera perquè es troba amb moltes barreres arquitectòniques. En canvi, a l'institut se sent tranquil amb la coixera perquè tot està adaptat, però com a vegà està incòmode perquè discuteix sovint amb les seves companyes i companys sobre els esmorzars.

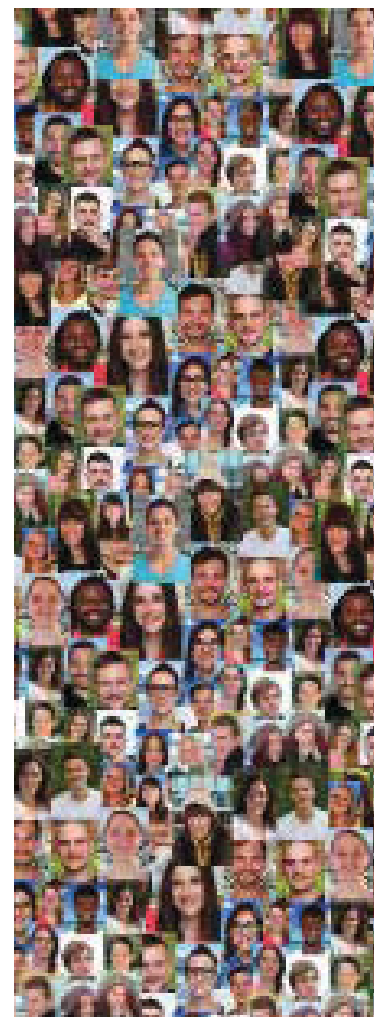
La Fàtima s'identifica com a llibrèfila, gitana i *believer*. A l'esplai se sent feliç com a llibrèfila perquè amb un grup de companyes hi han muntat un club de lectura, però com a *believer* és l'única a qui li agrada aquest tipus de música. A tot arreu se sent encantada de ser gitana.

La Jen s'identifica com a heterosexual, escaladora i cardiòpata.

En Saer, com a musulmà, independentista i ecologista.

La Nur, com a feminista, cristiana i africana, entre molts d'altres.

L'Àlex no s'identifica amb cap gènere en concret, i sí que s'identifica com a pacifista i com a *skater*.

Escull les tres identitats que millor et defineixen. Escull, també, tres llocs per on et moguis sovint: casa teva, l'escola o institut, l'esplai, el centre d'esports, la plaça, etc. En aquests llocs t'hi pots sentir bé o malament, còmode o incòmode, segur/a o insegur/a, feliç. I és possible que en un mateix lloc et sentis bé amb una de les teves identitats, però no tant bé amb una altra.

Identitat 1:

Identitat 2:

Identitat 3:

Lloc 1:

Lloc 2:

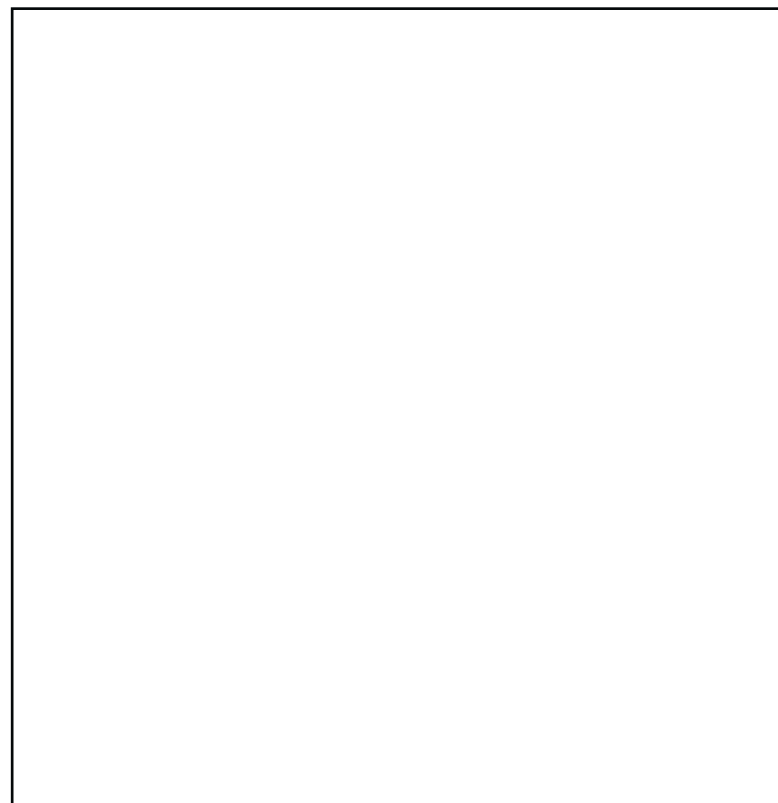
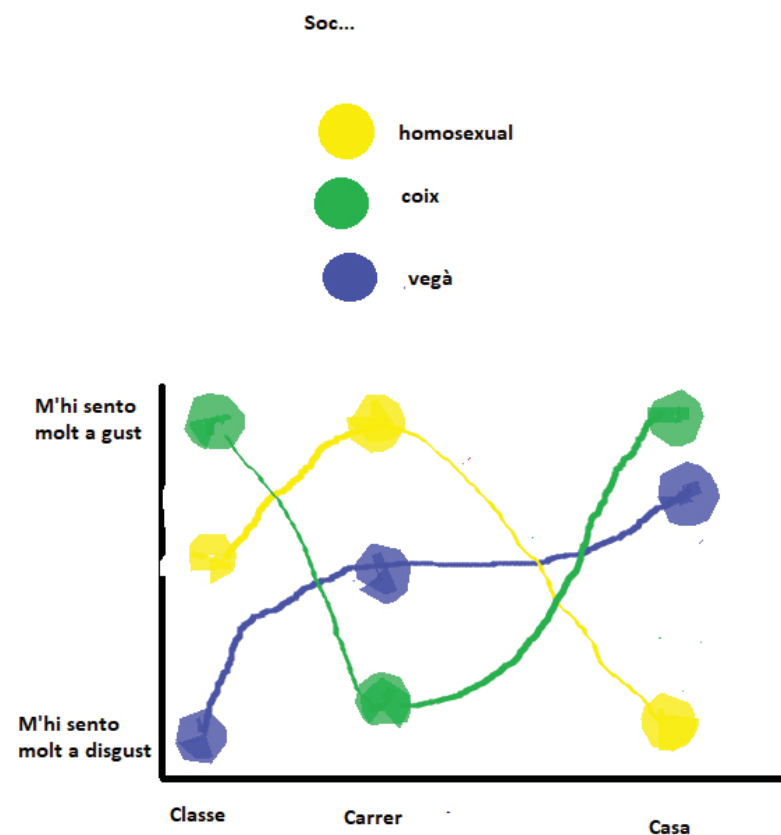
Lloc 3:

Activitat 35. Espais i identitats

Portem totes les nostres identitats a tot arreu, però no a tot arreu les mostrem de la mateixa manera, ni les vivim de la mateixa manera. Representa-ho en un gràfic com aquest (l'exemple d'en Xavi).

Si vols aprofundir en pensar els espais i les identitats, mira aquest projecte! <https://reliefmaps.cat/ca/>

El gràfic de la meva identitat

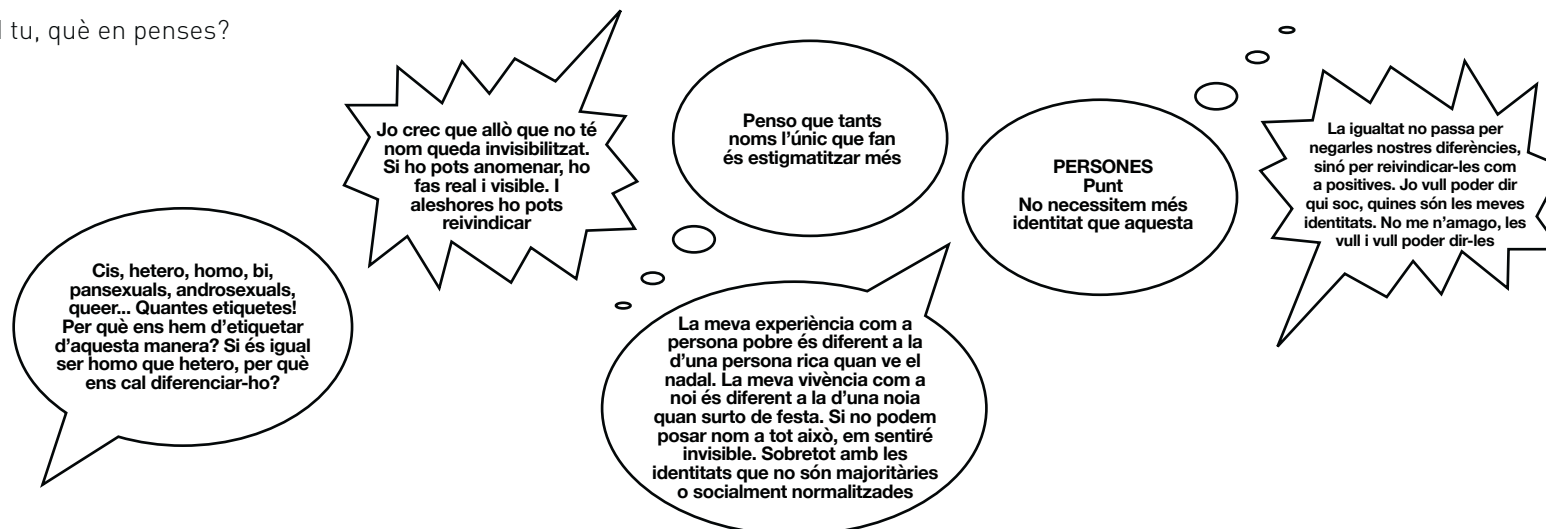

Activitat 36. Les identitats necessiten etiquetes?

Ja hem vist que cadascú de nosaltres és moltes identitats a la vegada, i el conjunt d'aquestes identitats ens forma tal com som. D'això se'n diu **interseccionalitat**. En alguns espais aquestes identitats ens fan sentir persones privilegiades, i en d'altres ens fan sentir insegures o oprimides.

Per explicar les nostres identitats hem fet servir molts noms. Però: calen tants noms? Llegeix aquestes opinions.

I tu, què en penses?

Parla-ho amb les companyes i els companys del teu grup i apunteu les vostres idees: les identitats necessiten etiquetes?

Feu debat amb tota la classe, on cada grup exposi primer les seves idees. Recolliu les conclusions finals.

2.4. És normal?: contra-relats per regirar relats masclistes i discriminatoris

Davant de comentaris masclistes o sexistes, davant de relats de l'odi contra el col·lectiu LGTBI o de qualsevol tipus de discriminació per raons de gènere o orientació sexual, hem de contraposar contrarelats que fomentin la convivència i el respecte.

Activitat 37. #NoésExcusa

Les xarxes socials son plenes de comentaris que excusen o minimitzen l'assetjament, el masclisme, el sexisme i la lgtbfobia.

Llegeix aquest comentari que va escriure una persona a Twitter després que es va conèixer un cas d'assetjament sexual per part d'un cantant famós

Creus que les agressions es poden justificar? Creus que podem considerar com a "naturals" les accions masclistes i d'abús? Què respondries, de manera raonada i argumentada?

Activitat 38. Mirada clavada al pit

Escolta aquesta cançó de la Rosalía, "Pienso en Tu Mirá".

Me da miedo cuando sales
Sonriendo pa' la calle
Porque todos pueden ver
Los hoyuelitos que te salen
Y del aire cuando pasa
Por levantarte el cabello
Y del oro que te viste
Por amarrarse a tu cuello
Y del cielo y de la luna
Porque tú quieras mirarlo
Hasta del agua que bebes
Cuando te mojas los labios
Pienso en tu mirá, tu mirá, clavá, es una
bala en el pecho
Pienso en tu mirá, tu mirá, clavá, es una
bala en el pecho
Pienso en tu mirá, tu mirá, clavá, es una
bala en el pecho
Pienso en tu mirá
Pienso en tu mirá
Me da miedo cuando sales
Sonriendo pa' la calle
Porque todos pueden ver
Los hoyuelitos que te salen
Me da miedo cuando sales
Sonriendo pa' la calle
Porque todos pueden ver
Los hoyuelitos que te salen
Tan bonita que amenaza
Cuando callas me das miedo
Tan fría como la nieve

Quando cae desde el cielo
Quando sales por la puerta
Pienso que no vuelves nunca
Y si no te agarro fuerte
Siento que será mi culpa
Pienso en tu mirá, tu mirá, clavá, es una
bala en el pecho
Pienso en tu mirá, tu mirá, clavá, es una
bala en el pe'
Pienso en tu mirá, tu mirá, clavá, es una
bala en el pecho
Pienso en tu mirá, tu mirá, clavá, es una
bala en el pe'
Pienso en tu mirá, tu mirá, clavá, es una
bala en el pecho
Pienso en tu mirá, tu mirá, clavá, es una
bala en el (Pienso en tu mirá, pienso en tu
mirá)
Pienso en tu mirá, tu mirá, clavá, es una
bala en el pecho
Pienso en tu mirá
Pienso en tu mirá
Me da miedo cuando sales
Sonriendo pa' la calle
Porque todos pueden ver
Los hoyuelitos que te salen
Me da miedo cuando sales
Sonriendo pa' la calle
Porque todos pueden ver
Los hoyuelitos que te salen

https://www.youtube.com/watch?v=p_4coiRG_BI

De què penses que parla la cançó?

Penses que qui canta aquesta cançó parla d'una relació lliure i positiva? Per què?

Penses que hi ha persones que senten por de la seva parella? Per què?

2.5. Alternatives a la construcció tradicional o hegemònica de la feminitat i la masculinitat

Els estereotips de gènere han fet que sempre representem els homes i les dones amb uns rols concrets, com si això fos una normalitat que no es pot canviar. Hem d'aconseguir imaginar i fer realitat altres models de persona. Persones més lliures que puguin desenvolupar les seves identitats sense condicions preestablertes.

Cal revisar, en primer lloc, el model hegemònic del gènere masculí en espais i activitats que superin els estereotips de força i domini, posant la vida al centre i retrobant la importància de les cures.

Activitat 39. El que venen els anuncis

Els anuncis venen altres coses, a part dels productes. De vegades també venen idees i models de persona. Fixa't en aquestes imatges. Les dues anuncien productes per la cura de nans.

4

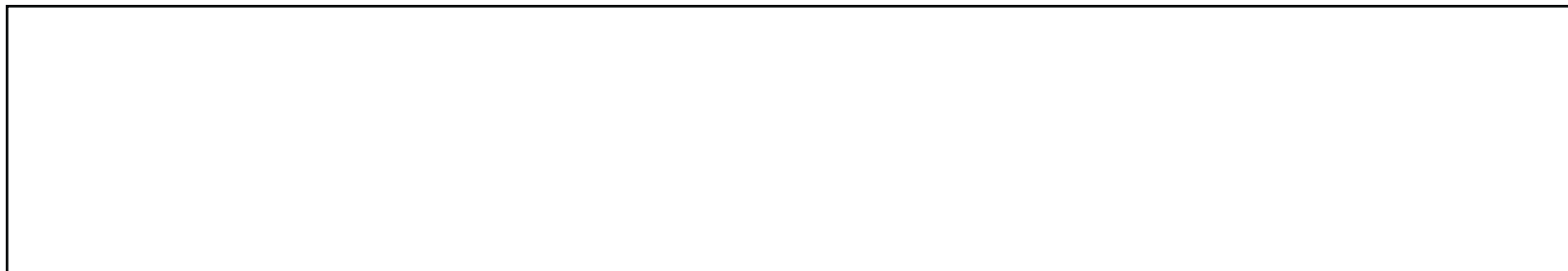

5

4 Anunci-publicació d'Instagram de @kangura_portabebes

5 Anunci de la revista "Mi bebé y yo. Guía de Compras 2017-2018"

Compara i comenta els dos anuncis. Quines diferències hi veus?

Pensa en diferents anuncis que hagi vist recentment: quina imatge es dona dels homes en relació amb la cura de les altres persones?

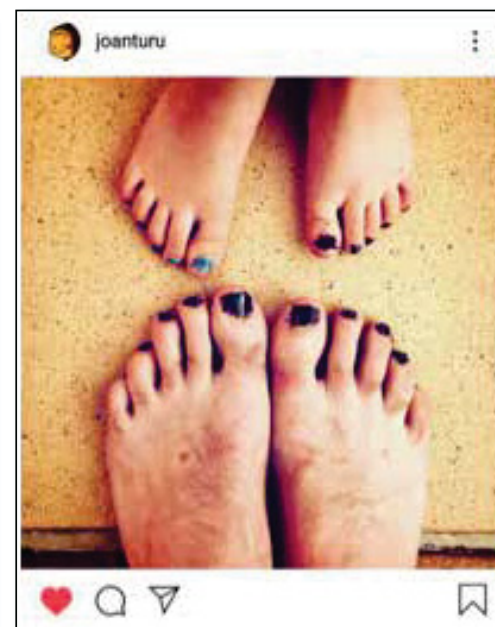
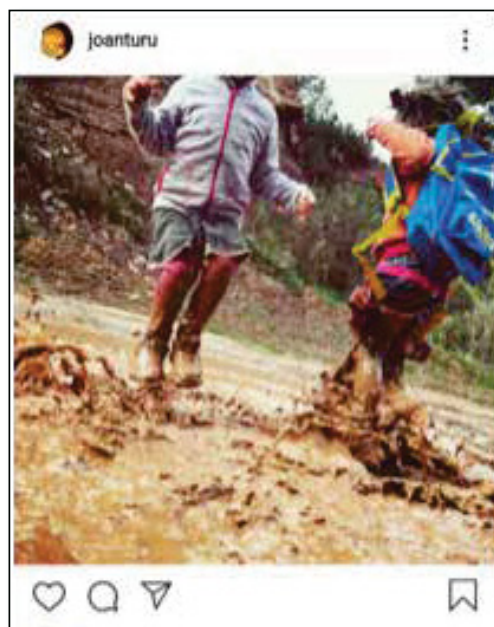
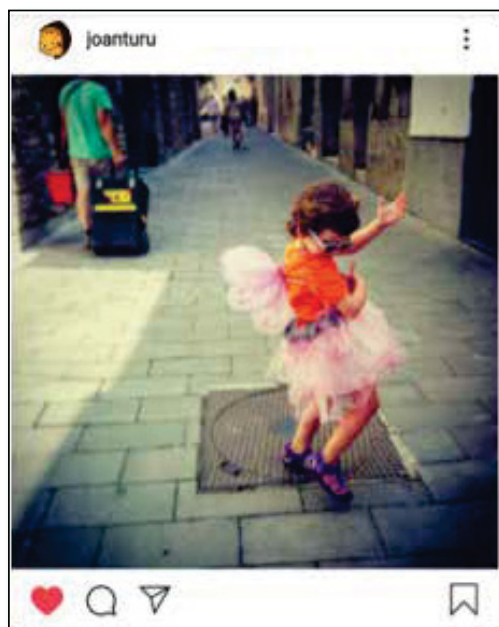
Agafa un dels anuncis que hagi trobat d'exemple i proposa-hi algun canvi perquè mostri altres models de masculinitat.

Activitat 40. Educar persones lliures

A continuació tens propostes que proposen alternatives a la diferenciació tradicional dels gèneres. Són contrarelats als relats tradicionals.

Fixa't en aquests posts de la xarxa social d'instagram d'un pare i la seva filla⁶:

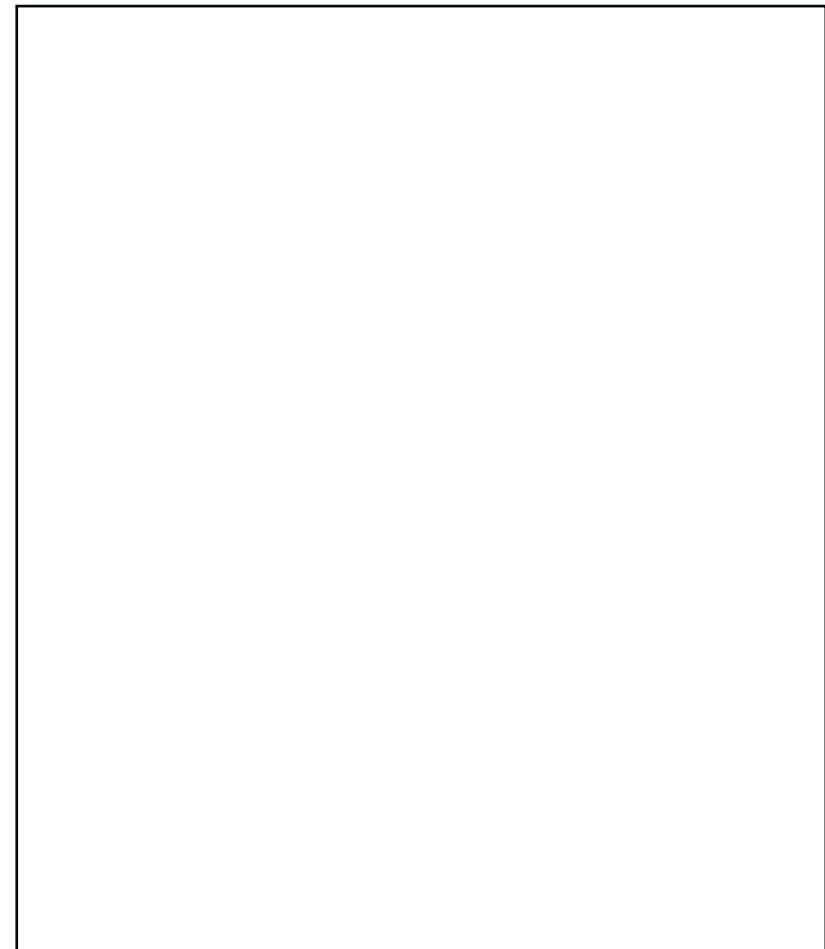
6 Publicacions d'Instagram de @joanturu

Llegeix aquest titular

Pensa en la teva infantesa i els models que has tingut d'homes i dones, nens i nenes. Quines persones, idees i models t'han ajudat a sentir-te lliure? Quines idees no t'han ajudat a sentir-t'hi lliure?

Fixa't en aquest anunci:

Activitat 41. Nous models de persona

Fixa't en aquesta imatge⁷: ens mostra una escena quotidiana molt normal, però que difícilment apareix als mitjans de comunicació, les sèries, les pel·lícules o els anuncis. Pensa en alguna escena que vius en el teu dia a dia i que normalment no surti reflectida a les pel·lícules, els mitjans de comunicació o les xarxes socials. Una imatge on se't vegi fent alguna cosa diferent a la que normalment mostres o expliques, on trenquis algun estereotip de gènere o algun tabú. Una fotografia que ajudi a reivindicar tots els models de persona!

Fes-te la fotografia i adjunta-la a continuació de la imatge:

⁷ Imatge cedida per Kangura Portabebés

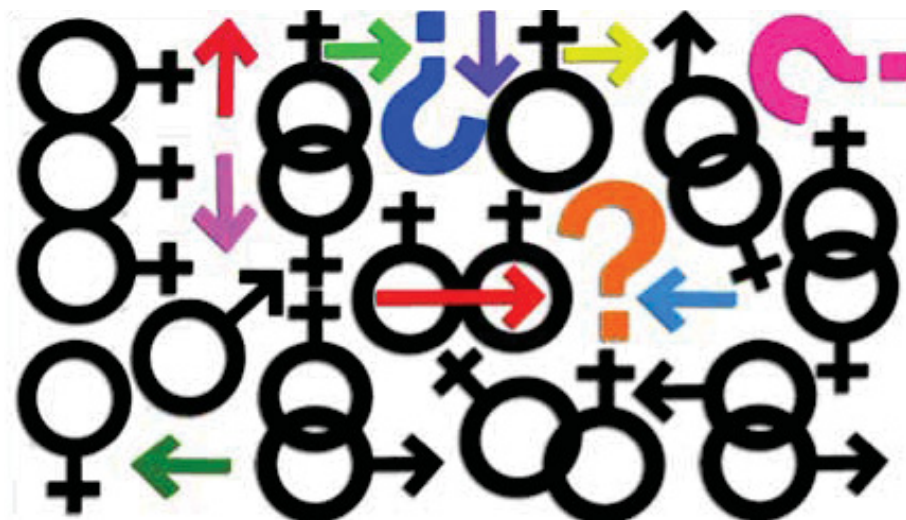
2.6. La sexualitat i l'educació afectiva sexual

La sexualitat forma part de la nostra identitat, té a veure amb l'afectivitat, el desig i el plaer. La sexualitat ha estat un tabú social i, malgrat l'obertura dels últims anys, encara porta una càrrega negativa important. També genera desigualtats de gènere molt profundes, tot i que sovint queden invisibilitzades sota la intimitat de les relacions sexuals. Des del sistema heteropatriarcal s'ha viscut una sexualitat molt centrada en el plaer masculí. L'educació sexual s'ha dedicat durant molt de temps en els aspectes reproductius de les relacions i en els perills d'aquestes, però s'ha dedicat poca atenció al desig, al plaer o a l'autoestima.

Activitat 42. De què parlem, quan parlem de sexualitat?

Encercla aquelles paraules que consideris que tenen a veure amb la sexualitat i amb les relacions afectives.

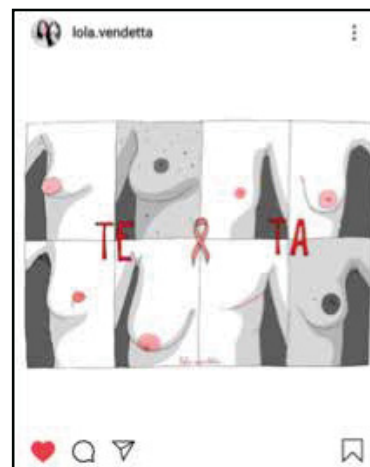
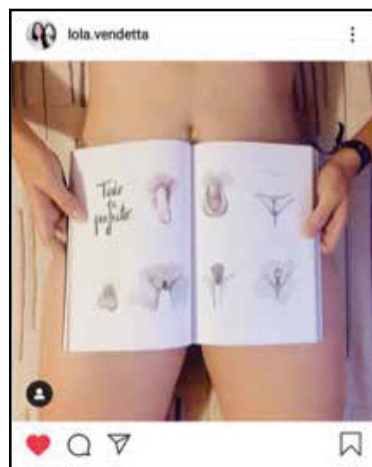
AMISTAT	VIOLÈNCIA	MASTURBACIÓ	TENDRESA	PETONS
ECONOMIA	COIT	ABRAÇADES	MALALTIA	INTIMITAT
PROSTITUCIÓ	DESIG	REPRODUCCIÓ	PERILL	PLAER
AUTOESTIMA	ABÚS	CURA	DOLENT	POSSESSIÓ
PROHIBICIÓ	BONIC	SATISFACCIÓ	FIDELITAT	VERGONYA

Activitat 43. Estimar-se

Per viure la sexualitat plenament i de manera positiva, és important estimar-se un mateix o mateixa. Estimar-se molt el cos i respectar el cos dels altres.

Observa aquests 3 posts al compte de Lola Vendetta⁸ a la xarxa social Instagram:

Consideres que t'estimes, i que estimes el teu cos?

⁸ Publicacions d'Instagram de @lola.vendetta

Penses que l'entorn social en el què vius t'ajuda a estimar el teu cos o que hi ha una pressió social estètica sobre els cossos?

Com penses que podríem rebaixar la pressió estètica sobre els cossos i millorar la pròpia estima?

Què hauria de canviar jo?	Què hauria de canviar en el meu entorn?	Què hauria de canviar a la societat?	Què hauria de canviar?

2.7. Argumentació sobre un tema controvertit: discriminació positiva per a les dones?

La discriminació positiva es tracta de posar en marxa accions per tal de reduir o eliminar les pràctiques discriminatòries amb instruments de discriminació inversa perquè operin com a compensació, afavorint els col·lectius més discriminats. És a dir: partint d'una situació de desigualtat, es prenen mesures concretes perquè les persones menys afavorides o en situacions de més vulnerabilitat tinguin beneficis, que els permetin revertir aquestes desigualtats o discriminacions.

A Espanya, la Llei d'Igualtat (2007) recull principis de discriminació positiva vers les dones, també anomenada acció positiva que, en l'espai polític, pretén garantir una major participació i representació de les dones en la vida política, on han estat tradicionalment poc representades.

Existeix molta polèmica sobre la discriminació positiva, ja que hi ha sectors que la consideren negativa, argumentant que no deixa de ser també una discriminació i que per aconseguir la igualtat s'han de fer lleis que siguin iguals per a totes les persones. També consideren que generen malestar en la societat i acaben perjudicant a qui es vol beneficiar.

En canvi, altres persones les consideren necessàries, ja que si en les pràctiques socials i laborals es generen desigualtats i discriminacions sobre col·lectius i persones concretes, s'han de fer lleis també concretes que permetin canviar aquestes situacions. Consideren que si no existissin aquestes lleis, les situacions d'injustícia que costen de canviar seguirien essent normals.

Activitat 44. Una simulació i un debat

Us proposem fer una simulació entre els grups per fer després un debat, la meitat dels grups de la classe defensaran la discriminació positiva i l'altra meitat es posicionarà en contra de la discriminació positiva per a les dones. Cada grup representarà un col·lectiu diferent.

A continuació us indiquem una sèrie de referències per construir la vostra argumentació a favor o en contra. Però vosaltres també podeu buscar més informació per Internet o preguntant a altres persones.

A favor d'accions positives:

Grup 1.- Grup feminista

<http://www.mujeresenred.net/spip.php?article1810>

<https://www.elperiodico.com/es/opinion/20170225/malentendidos-sobre-el-feminismo-5858118>

https://elpais.com/elpais/2017/06/12/buenavida/1497287468_342105.html

Grup 2.- Grup de joves polítiques

<https://blog.oxfamintermon.org/la-discriminacion-positiva-ejemplos-y-ventajas/>

https://elpais.com/elpais/2017/06/12/buenavida/1497287468_342105.html

Grup 3.- Govern de la ciutat

https://ajuntament.barcelona.cat/dretsidiversitat/ca/noticia/els-drets-de-les-dones-el-marc-legal-a-escala-internacional_811956

<https://ajuntament.barcelona.cat/dones/ca/informacio-i-atencio/informacio-i-atencio-als-homes/projecte-canviem-ho>

En contra d'accions positives:

Grup 4.- Grup polític conservador

<https://www.clublibertaddigital.com/ilustracion-liberal/64-65/el-estado-sexista-vision-critica-de-la-discriminacion-positiva-manuel-llamas.html>

https://www.diariocordoba.com/noticias/opinion/discriminacion-positiva_175410.html

Grup 5.- Grup de ciutadans

<https://www.lavanguardia.com/opinion/20190112/454080050276/ninguna-discriminacion-es-positiva.html>

https://www.votoenblanco.com/Contra-la-discriminacion-positiva_a216.html

Grup 6.- Associació per les tradicions

https://www.elespanol.com/omicro/tecnologia/20131129/discriminacion-positiva-sxxi/19248224_0.html

https://www.abc.es/espana/comunidad-valenciana/abci-denuncian-discriminacion-bolsa-trabajo-chede-punto-mujer-201906011839_noticia.html

Cada grup ha de preparar la seva argumentació a favor o en contra de la discriminació positiva de les dones. Es pot ajudar de notícies, imatges, vídeos, etc. Per fer el debat cal tenir en compte...

Abans de començar

1. Un debat...

- ✓ És un tipus de discurs que defensa o contrasta opinions sobre un tema
- ✓ L'opinió o posicionament es justifica amb raons o arguments
- ✓ La seva finalitat és intentar convèncer o persuadir al receptor del missatge amb la intenció de modificar la seva opinió
- ✓ En trobem exemples en: debats televisius, crítiques musicals o cinematogràfiques, cartes al director, demostracions matemàtiques, anuncis publicitaris, debats sobre economia, política, medi ambient, etc.

2. Per debatre el millor possible, tingues en compte que...

- ✓ Cal exposar amb claredat el teu posicionament i les raons que sustenten
- ✓ Els arguments s'han de fonamentar en el coneixement après, no són raons subjectives
- ✓ Els exemples t'ajudaran a donar força als teus arguments
- ✓ Contra argumenta els posicionaments dels teus companys i companyes
- ✓ Vincula el problema a altres qüestions relacionades

3. Recorda les normes bàsiques d'un debat...

- ✓ Has de sol·licitar la paraula alçant la mà abans d'intervenir
- ✓ Pots intervenir quan se't doni la paraula respectant els torns
- ✓ No has d'interrompre la persona que parla. Podràs intervenir en el torn de rèplica
- ✓ Aprofiteu per prendre notes si s'exposen els fets, raons o arguments que penseu rebatre
- ✓ Recordeu que teniu un temps limitat per expressar la vostra opinió (si us allargueu excessivament el moderador us pot prendre la paraula)
- ✓ Cal ser respectuós amb els altres companys i companyes encara que no compartim el seu punt de vista
- ✓ És molt important que les vostres crítiques vagin acompanyades de propostes o alternatives per solucionar el problema

4. Prepara't una mica...

- ✓ Pensem detingudament en la qüestió sobre la que girarà el debat. A continuació començarem a treballar per estar preparats/des.

Per preparar el debat penseu en les següents qüestions controvertides:

- Sense accions positives s'aconseguirà la igualtat entre homes i dones?
- Amb accions positives a favor de les dones s'aconseguirà la igualtat?
- Aquestes accions perjudiquen als homes?

Qüestió a debat: Quina és la vostra postura respecte a les accions positives que afavoreixin les dones?

TESI: Escriviu en una frase quin és el vostre posicionament sobre la qüestió d'acord amb el grup que representeu

Defenseu que...

JUSTIFICACIÓ: Ara és el moment de defensar la vostra tesi amb arguments i exemples que hi donin suport (recorda que tens informació d'on pots treure arguments)

Argument 1.-

Argument 2.-

Exemple 1.-

Exemple 2.-

CONTRAARGUMENTACIÓ: Intenteu avançar-vos als arguments contraris a la vostra argumentació i penseu com els podeu rebatre. Així no us agafaran per sorpresa.

Argument contrari 1.-

Contraargument 1.-

Argument contrari 2.-

Contraargument 2.-

Una vegada enllestit aquest petit guió ja podeu començar a debatre!

DIARI DE DEBAT

Apunta els arguments que donen les teves companyes i companys i els contraarguments que tu o altres persones hagueu expressat. També pots fer servir el següent quadre per apuntar els contra arguments que vols fer servir quan et toqui el torn de dir la teva.

ARGUMENT	CONTRAARGUMENT

I tu què en penses? Finalment, dona la teva opinió personal

2.8. Un nou espai urbà des de la perspectiva de gènere: el patrimoni i l'urbanisme

La ciutat també ens la podem mirar amb perspectiva de gènere: la manera com és viscuda canvia molt en funció del gènere. Quan parlem de ciutat parlem d'espais, d'urbanisme, de patrimoni, de sensacions i vivències.

Tenir en compte que els espais de la ciutat son utilitzats de manera diferent ens fa estar alerta a les possibles discriminacions indirectes. Per exemple: la majoria de les persones que utilitzen els autobusos urbans són dones. Això vol dir que les polítiques de ciutat que es facin en aquest sentit afectaran més les dones que els homes. La majoria de les persones que utilitzen els parcs són infants i gent gran: això vol dir que els canvis en els parcs afectaran més els infants i la gent gran.

Activitat 45. Qui utilitza la ciutat?

Busca un mapa del teu barri, sigui digital o analògic. Marca amb diferents colors aquells espais que són utilitzats per alguns col·lectius en concret. Per exemple: quins espais del barri fan servir els infants? I quins espais fa servir la gent gran? Quins espais fas servir tu i la teva colla d'amics?

Activitat 46. Dones als carrers de la ciutat

Feu una volta pel barri i anoteu els diferents noms dels carrers i les places que tinguin nom de persona. Classifiqueu-los i compteu-los seguint aquest exemple:

NOM DEL CARRER	HOME	DONA	OCUPACIÓ
Mercè Rodoreda		x	Escriptora

NOM DEL CARRER	HOME	DONA	OCUPACIÓ

Si haguéssiu de posar un nou nom a un carrer, quin seria? Per què?

Activitat 47. La ciutat que ens parla

Caminant per la ciutat podem veure senyals, símbols i imatges que ens parlen. De vegades no ens n'adonem, però molts estan carregats de missatges plens d'esterotips de gènere. Fixa't en aquesta imatge de l'estació de metro de la Vall d'Hebrón (L5).

Quins personatges identifiques com a homes i quins identifiques com a dones? Quins objectes porten, els personatges? On imagines que van?

Imagina't que l'Ajuntament ha decidit renovar tots aquestes cartells perquè no siguin discriminatoris. Fes una proposta de com creus que haurien de ser.

2.9. Els recursos de la ciutat de Barcelona per donar resposta a les pràctiques masclistes i discriminatòries

Vius en una ciutat plena de persones i entitats que lluiten pels drets de totes i tots, i perquè la ciutat sigui inclusiva i tothom s'hi senti a gust. També és plena de serveis públics que poden donar suport i orientacions en temes de diversitat, sexualitat i discriminacions o agressions.

Activitat 48. La ciutat ajuda

En grups busqueu al vostre barri, al vostre districte o en general a la ciutat els serveis següents:

Una entitat LGTBI+

On acudir en cas de rebre una agressió o violació

On acudir en cas de rebre violència psicològica

Una biblioteca o centre cívic amb activitats amb perspectiva de gènere

---

Un centre de recursos per treballar la sexualitat amb joves

Un espai de planificació i educació sexual

Una associació de dones migrades

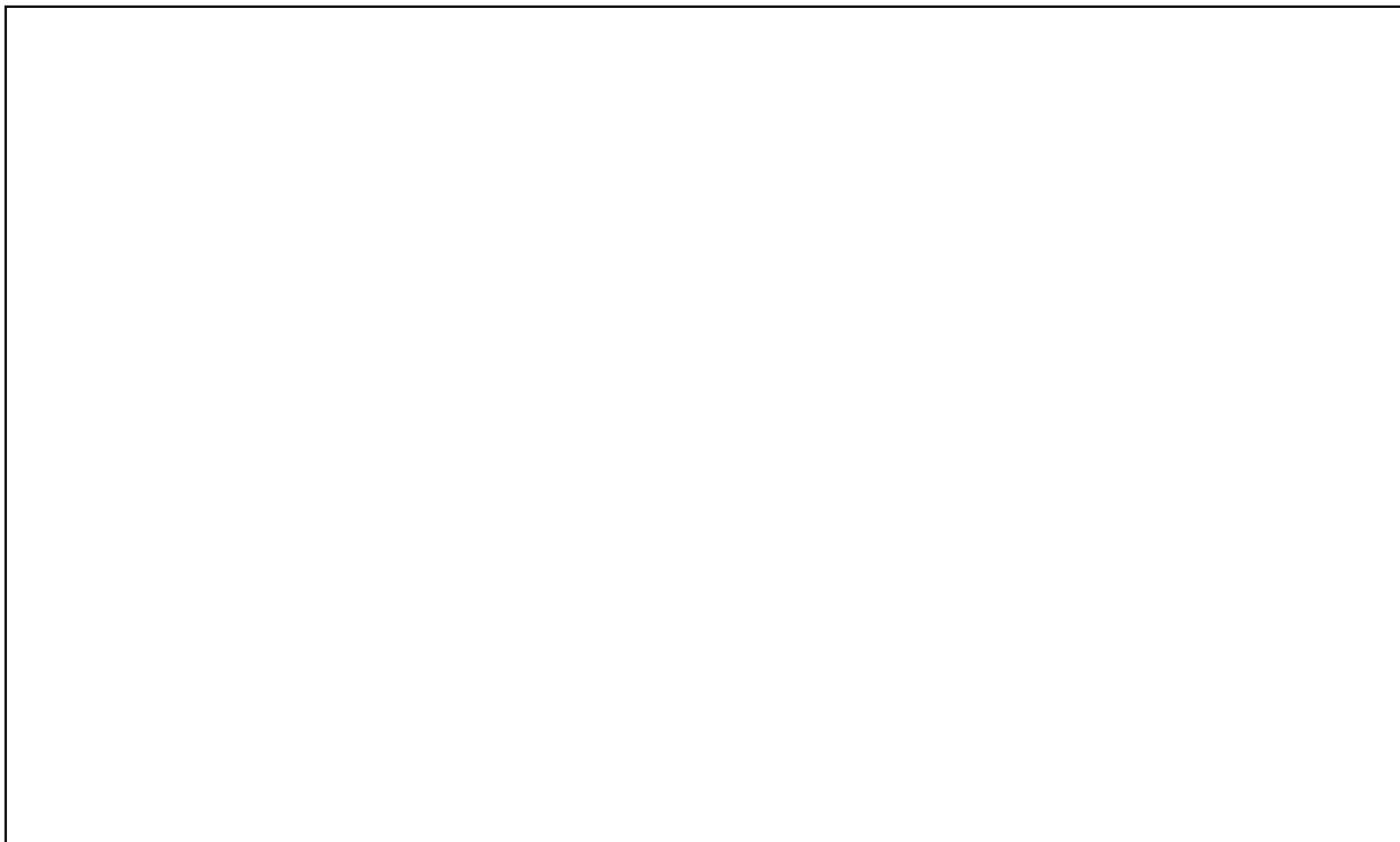
Altres

Demaneu fer una entrevista al personal responsable de L'Ajuntament que s'ocupa d'aquest servei.

Prepareu en grup les preguntes de l'entrevista pensant en les persones que fan servir aquest servei, el tipus de cassos que atenen, si hi ha més oficines a la ciutat, etc.

Guió de l'entrevista.

2.10. Futurs

Activitat 49. Futurs possibles, probables i desitjables

Quan imaginem com serà el futur de la igualtat a la nostra ciutat. Hem d'estar convençuts que podem produir canvis que ens ajudin a superar prejudicis i estereotips, acabar amb la violència de gènere, aconseguir que tothom se senti lliure amb les seves identitats, amb la seva orientació sexual, hem d'aconseguir relacions afectives y sexuals que siguin respectuoses amb la llibertat personal.

Hem de ser conscients que existeixen futurs possibles, probables i desitjables.

Imagineu de manera individual i després en grup quins són els nostres futurs. Tingueu en compte que els futurs possibles engloben la resta de futurs. Els futurs probables són aquells que, segons els condicionants, tenen més probabilitats de fer-se realitat. Per últim, tenim el futurs desitjables sobre la igualtat, que requereixen de l'esforç de tothom. També és imprescindible el nostre compromís personal.

Futurs possibles:

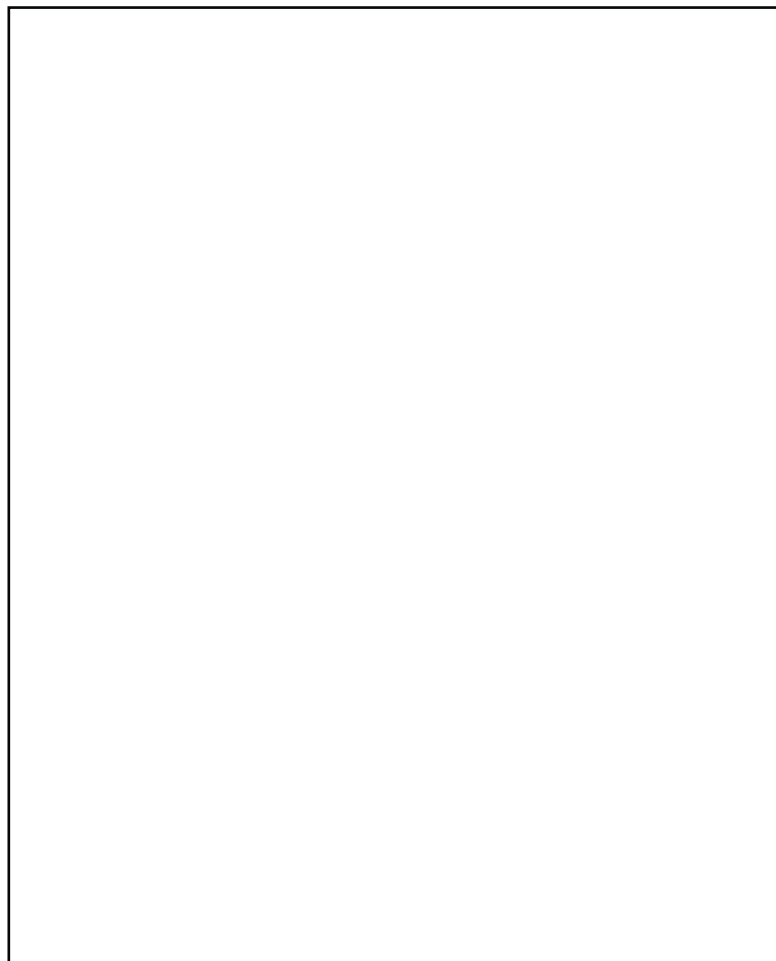
Futurs probables:

Futurs desitjables:

Activitat 50. El futur de la ciutat de la igualtat que està per escriure

En aquesta última activitat has d'escriure un text sobre com t'imagines Barcelona 2050. Has de pensar en els diferents aspectes que hem treballat, comptant amb totes les persones i les institucions responsables.

Pots acompanyar la teva argumentació amb un dibuix o dibuixos.

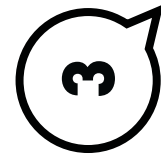

Conclusions de la segona part

APARTATS	QUÈ HEM APRÈS?	PREGUNTES CLAU	
2.1. Reescriure la història de bell nou		<i>Per què cal reescriure la història?</i>	<i>Per què és tan important l'educació per a la llibertat personal?</i>
2.2. Estudi de casos sobre persones que han superat situacions d'exclusió al llarg de la història		<i>Pot una persona canviar el món?</i>	<i>Existeix llibertat en l'orientació sexual?</i>
2.3. Com definim les nostres identitats?		<i>Hem de parlar d'identitat o d'identitats?</i>	<i>Per què posem etiquetes a algunes identitats?</i>

APARTATS	QUÈ HEM APRÈS?	PREGUNTES CLAU	
<p>2.4. És normal?: contra-relats per regirar relats masclistes i discriminatoris</p>		<p><i>Com podem lluitar contra els relats que discriminen?</i></p>	<p><i>Què són els contrarelatats?</i></p>
<p>2.5. Alternatives a la construcció tradicional o hegemònica de la feminitat i la masculinitat</p>		<p><i>Quins models de feminitat i masculinitat són més freqüents a la publicitat?</i></p>	<p><i>Com podem fer servir les xarxes socials per defensar models alternatius de masculinitat?</i></p>
<p>2.6. La sexualitat i l'educació afectiva sexual</p>		<p><i>Què relacionem amb la sexualitat i l'afectivitat?</i></p>	<p><i>Per què és tan important estimar el nostre cos?</i></p>
<p>2.7. Argumentació sobre un tema controvertit: discriminació positiva per a les dones?</p>		<p><i>Quins arguments es fan servir per defensar la discriminació positiva o les accions positives?</i></p>	<p><i>Quins arguments es fan servir per rebutjar la discriminació positiva o les accions positives?</i></p>

APARTATS	QUÈ HEM APRÈS?	PREGUNTES CLAU	
<p>2.8. Un nou espai urbà des de la perspectiva de gènere: el patrimoni i l'urbanisme</p>		<p><i>Hi ha igualtat als espais de la ciutat?</i></p>	<p><i>Què ens diuen els noms dels carrers de la ciutat?</i></p>
<p>2.9. Els recursos de la ciutat de Barcelona per donar resposta a les pràctiques masclistes i discriminatòries</p>		<p><i>Coneixies els recursos de la ciutat per a la igualtat?</i></p>	<p><i>Com es poden donar a conèixer els recursos de la ciutat per a la igualtat?</i></p>
<p>2.10. Futurs</p>		<p><i>Quins futurs imaginem per a la igualtat a la nostra ciutat?</i></p>	<p><i>Quin compromís assumim?</i></p>

**Síntesi final:
què voleu canviar?**

El compromís personal, la responsabilitat de la ciutadania i el deure de les administracions públiques: treballem per a la transformació social i la igualtat

El Manifest per a l'Audiència Pública a les noies i als nois de Barcelona

Com ens comprometem i què demanem a la ciutadania i a l'Ajuntament?

Per redactar el Manifest final per a l'Audiència Pública cal tenir en compte el treball que s'ha fet prèviament a les trobades intercentres.

Algunes recomanacions per escriure el Manifest per a l'Audiència Pública:

Caldria començar fent una reflexió sobre la situació actual a la nostra ciutat i al nostre entorn en relació a la igualtat.

Dins dels canvis que s'han produït a la nostra societat democràtica, cal fer una petita reflexió sobre què s'ha aconseguit i que manca per aconseguir.

Cal tenir en compte algunes accions que poden servir com a exemple per visibilitzar persones i identitats o per denunciar discriminacions i violències.

Seria necessari traslladar al manifest la influència dels mitjans de comunicació i les xarxes socials en la construcció de prejudicis i estereotips sobre persones i col·lectius que apareixen discriminats.

Hem de pensar en els futurs desitjables, però ser conscients del treball personal i col·lectiu que requereixen els canvis socials.

Cal tenir en compte que el Manifest és una perspectiva de futur, el que significa que hi haurà canvis que seran a curt termini i d'altres que cal pensar-los a llarg termini, per exemple, si pensem en l'educació dels infants.

Hem de demanar a les nostres representants de l'Ajuntament el dia de l'Audiència Pública, què haurien de millorar, però també hem de pensar què podem demanar a la ciutadania i què podem aportar nosaltres com a part d'aquesta ciutadania.

Ànims!